

Plenaire 14

VLAAMS PARLEMENT

Zitting 2008-2009

10 december 2008

HANDELINGEN

PLENAIRE VERGADERING

MORGENVERGADERING

INHOUD

OPENING VAN DE VERGADERING	1
BERICHTEN VAN VERHINDERING	1
MOTIE VAN ORDE	
Voorstel tot aanvulling van de agenda	1
INGEKOMEN STUKKEN EN MEDEDELINGEN	1
ONTWERP VAN DECREET betreffende de organisatie van de openbare centra voor maatschappelijk welzijn – 1701 (2007-2008) – Nrs. 1 tot 9	
Algemene bespreking	1
REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN	20

OPENING VAN DE VERGADERING

Voorzitter: mevrouw Marleen Vanderpoorten

– *De vergadering wordt geopend om 10.05 uur.*

De voorzitter: Dames en heren, de vergadering is geopend.

BERICHTEN VAN VERHINDERING

De voorzitter: Ik deel aan de vergadering mee dat berichten van verhindering zijn ingekomen van volgende leden:

Sonja Claes, Marijke Dillen, Elke Roex, Joke Schauvliege, Christian Van Eyken, Monica Van Kerrebroeck, Paul Wille: gezondheidsredenen;

Gilbert Bossuyt, Vera Jans, Leo Pieters, Jul Van Aperen, Luc Van den Brande, André Van Nieuwerkerke: ambtsverplichtingen;

Anissa Temsamani, Luk Van Nieuwenhuysen: familieverplichtingen.

MOTIE VAN ORDE

Voorstel tot aanvulling van de agenda

De voorzitter: Dames en heren, met toepassing van artikel 46 van het Reglement van het Vlaams Parlement heeft de heer Van Hauthem bij motie van orde het woord gevraagd.

De heer Van Hauthem heeft het woord.

De heer Joris Van Hauthem: Mevrouw de voorzitter, ik neem aan dat u een brief hebt ontvangen van onze fractievoorzitter. We vragen daarin een wijziging van de agenda, meer bepaald dat er een actualiteitsdebat zou worden gehouden over de implicaties van de financiële crisis voor de eventuele verdere financiering van de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest.

De voorzitter: Ik heb in de brief ook gelezen dat de heer Dewinter vraagt dat het Uitgebreid Bureau wordt bijeengeroepen. Ik heb beslist daarop in te gaan. Het Uitgebreid Bureau komt om 12.15 uur daarover samen.

Het incident is gesloten.

INGEKOMEN STUKKEN EN MEDEDELINGEN

De voorzitter: Dames en heren, de lijst met ingekomen stukken en mededelingen werd op de banken rondgedeeld. (*Parl. St. VI. Parl. 2008-09, nr. 60/11*)

ONTWERP VAN DECREET betreffende de organisatie van de openbare centra voor maatschappelijk welzijn – 1701 (2007-2008) – Nrs. 1 tot 9

Algemene bespreking

De voorzitter: Dames en heren, de algemene bespreking is geopend.

De heer De Meulemeester, verslaggever, heeft het woord.

De heer Marnic De Meulemeester: Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, de Commissie voor Binnenlandse Aangelegenheden, Bestuurszaken, Institutionele en Bestuurlijke Hervorming en Decreetevaluatie besprak op 3, 17 en 24 juni en op 8 juli 2008 het ontwerp van decreet betreffende de organisatie van de OCMW's.

In het kader van dit ontwerp van decreet hield de commissie op 10 juni 2008 een hoorzitting met de VVSG, de Vereniging van Vlaamse OCMW-secretarissen, de Vlaamse Lokale Ontvangers, de Vereniging van Vlaamse Gewestelijke Ontvangers en de Vlaamse Adviesraad voor Bestuurszaken.

Er werd een inleidende uiteenzetting gegeven door minister Keulen. Hij schetste de situering van het ontwerp van decreet. De minister verklaarde dat met dit ontwerp van decreet een nieuwe organieke regelgeving voor de OCMW's in Vlaanderen wordt voorgesteld. Het ontwerp behandelt enkel de organisatorische aspecten van het OCMW. Het inhoudelijke welzijnsbeleid van Vlaanderen zit vervat in het decreet op het lokaal en sociaal beleid dat tijdens de vorige legislatuur werd goedgekeurd.

Er werd gekozen voor een volledig nieuw decreet. De uitgangspunten werden reeds grotendeels vastgelegd door de Vlaamse Regering op 17 maart 2006. Gelet op de gemeenteraadsverkiezingen van 8 oktober 2006 en de daaropvolgende start van de nieuwe gemeentelijke legislatuur nam het Vlaams Parlement een mini-OCMW-decreet aan, dat werd bekrachtigd op 7 juli 2006.

Minister Keulen heeft ook nog enige toelichtingen gegeven bij de uitgangspunten van het ontwerp van

decreet, de politieke organen van het OCMW, de raad voor maatschappelijk welzijn, andere organen van het OCMW, de mandatarissen, de OCMW-administratie, de relatie met gemeenten en de hogere overheid, en burgerparticipatie.

Ook bij de algemene bespreking van dit ontwerp werden voorafgaande bedenkingen gemaakt over de relatie van het ontwerp van OCMW-decreet met het nog in te dienen ontwerp van decreet houdende wijziging van het Gemeentedecreet. Vooraleer de bespreking werd aangevat, heeft de heer Van Hauthem opheldering gevraagd over het feit dat volgens de VVSG de minister zou hebben toegezegd om samen met dit ontwerp van decreet houdende de organisatie van het OCMW ook een stemming te houden over een ontwerp van decreet houdende wijziging van het Gemeentedecreet.

De heer Tavernier wil vooral weten wat binnen de regering is afgesproken. In die optiek vindt hij de vraag van de heer Van Hauthem terecht. Het is ook de voorzitter van de commissie die, samen met de commissie en de minister, de agenda coördineert.

Een zeer belangrijk onderwerp dat in de commissie aan bod is gekomen, is de timing van de indiening van het ontwerp van decreet. De heer Van Hauthem verwijst daarbij naar het feit dat in de beleidsnota bij het begin van legislatuur werd aangekondigd dat al snel na het Gemeente- en Provinciedecreet een ontwerp van OCMW-decreet zou volgen als sluitstuk van de bestuurlijke hervorming van de lokale besturen. Zijn conclusie luidt dan ook dat de meerderheid het grondig oneens is, zowel over de samenhang als over de wijziging van het Gemeente- en het OCMW-decreet.

Bij de algemene beschouwingen over en appreciatie van het ontwerp van OCMW-decreet meent de heer Van Hauthem dat er bijzonder weinig enthousiasme is voor dat ontwerp. Hij maakt minister Keulen attent op het feit dat hij minstens een derde van het ontwerp in een mondelinge toelichting onbesproken laat.

De heer Verfaillie stelt dat het Gemeentedecreet van 15 juli 2005 zowel de politieke als administratieve organisatie van de gemeenten in een nieuw kleedje heeft gestoken. Er was de introductie van de voordrachtsakte voor de aanduiding van burgemeester en schepenen, de mogelijke vermelding van de einddatum van hun mandaat, de opname van de OCMW-voorzitter in het college van burgemeester en schepenen en de instelling van het ambt van financieel beheerder, de meerjarenplanning en de interne controle en de externe audit.

Er was een grote discussie over de samenstelling van het managementteam. Verscheidene sprekers pro en contra hebben het woord gevoerd. Vooral de oppositie maakt de vaststelling dat de voorzitter van het OCMW met

raadgevende stem deel zou uitmaken van het managementteam. Dat loopt niet gelijk met het Gemeentedecreet, tenzij men dit aspect via het aangekondigde wijzigingsdecreet aanpast in het Gemeentedecreet.

De heer Dehaene stelt dat hij voorstander is van het toevoegen van de OCMW-voorzitter aan het managementteam. Hij zei dat zo wordt vermeden dat het ambtelijke niveau beslissingen zou nemen over zaken waarvoor geen politieke meerderheid bestaat. In het schepencollege is, met de gemeentesecretaris, de administratie ook vertegenwoordigd. Hij vond het dus logisch dat het beleid in het managementteam vertegenwoordigd is: de voorzitter voor het OCMW en, in een later stadium en met raadgevende stem, de burgemeester voor de gemeente.

Tijdens de artikelsgewijze bespreking zijn tal van de reeds vermelde onderwerpen nogmaals uitvoerig aan bod gekomen. We hebben tal van amendementen uitvoerig besproken. Het voorliggend ontwerp van decreet is uitvoerig besproken. Dit heeft tot boeiende discussies over dit belangrijke onderwerp geleid. Het OCMW is er in de eerste plaats voor de zwakkeren en de minstbedeelden in onze samenleving.

Het is steeds de bedoeling geweest dit ontwerp van decreet zo veel mogelijk op het Gemeentedecreet af te stemmen. Dit is tijdens de besprekingen in de commissie een van de grote uitdagingen geweest.

Tijdens de stemming is het ontwerp van decreet met acht stemmen voor aangenomen. Hiermee kan ik mijn summier weergave van het uitvoerige debat tijdens de commissiebesprekingen afronden. Dit lijvige document vormt de weergave van de discussie die in de commissie is gevoerd. (*Applaus*)

De voorzitter: De heer Van Hauthem heeft het woord.

De heer Joris Van Hauthem: Mevrouw de voorzitter, ik wil eerst en vooral de verslaggever danken. Ik stel vast dat we blijkbaar acht leden in plaats van vijf leden tellen. Dit is slechts een detail in het verslag. (*Opmerkingen*)

Ik ben helemaal buiten adem. Mag ik vragen dat iemand anders eerst het woord neemt?

De voorzitter: De heer Verfaillie heeft het woord.

De heer Jan Verfaillie: Mevrouw de voorzitter, ook ik zou de verslaggever voor zijn uitmuntend verslag willen danken.

De behandeling van het voorliggend ontwerp van decreet brengt ons in de eindfase van een bestuurlijke hervorming die een paar jaar geleden met de goedkeuring

van het Gemeentedecreet is ingezet. De afgelopen jaren zijn de gemeenten en de provincies van een totaal vernieuwde basisregelgeving voorzien. Nu doen we hetzelfde met betrekking tot de OCMW's.

Het Gemeentedecreet heeft de politieke en de administratieve organisatie van de gemeenten in een sterk vernieuwd kleedje gestoken. Ik denk hierbij onder meer aan de introductie van de voordrachtsakte voor de aanduiding van de burgemeester en de schepenen, aan de mogelijke vermelding van een einddatum van een mandaat, aan de opname van de voorzitter van het OCMW in het college van burgemeester en schepenen, aan de invoering van het ambt van financieel beheerder, aan de meerjarenplanning, aan het interne controlesysteem en aan de externe audit.

Het is logisch dat de goedkeuring van het Gemeentedecreet uitlopers naar het OCMW heeft gehad. Om die reden is in juli 2006 reeds een aanpassing van de wetgeving op de OCMW's doorgevoerd. Met de keuze voor een volledig nieuw ontwerp van decreet betreffende de organisatie van de OCMW's wordt een legendarische wetgeving vervangen. Weinig onderdelen van onze wetgeving hebben een dermate grote maatschappelijke impact gehad als de wet van 8 juli 1976 betreffende de openbare centra voor maatschappelijk welzijn. In de loop van de 30 jaar volgend op de goedkeuring van die wet zijn de OCMW's uitgegroeid tot een essentieel instrument in de opbouw van een op de garantie en de verhoging van het welzijn van de mensen gericht beleid.

Zowel voor de federale als voor de Vlaamse overheid zijn de OCMW's prioritaire partners voor het concreet uitvoeren van heel wat maatregelen.

Zoals al eerder gesteld, vormt het ontwerp van decreet een tweede fase in de hervorming van de OCMW-wetgeving. Daar waar de in 2006 doorgevoerde wijzigingen vooral beperkt bleven tot elementen die onontbeerlijk waren om een goede start van de nieuwe gemeentelijke en OCMW-legislatuur te garanderen, wordt er nu voor geopteerd om de globaliteit van de organisatorische werking van de OCMW's af te stemmen op de in het Gemeentedecreet opgenomen bepalingen ten aanzien van de gemeenten.

Dit algemene uitgangsprincipe, zo veel mogelijk dezelfde werkingsregels van toepassing op zowel gemeente als OCMW, kan op de steun van CD&V rekenen. De afstemming van de regels betreffende personeel, financiën en toezicht tussen beide besturen is zeker gewenst. In dezen is parallellisme in vergelijking met de uitgangspunten van het Gemeentedecreet zeker aangewezen.

Dat parallellisme moet overigens ook in andere richtingen werken. In dit ontwerp worden immers een aantal bepalingen opgenomen die momenteel door de aanpassing van het Gemeentedecreet ook hun vertaling dienen

te vinden in dat Gemeentedecreet, denken we bijvoorbeeld aan de aanwezigheid van de OCMW-voorzitter in het managementcomité.

CD&V staat volledig achter de principes van dit ontwerp. Wij stellen vast dat doorheen het gehele ontwerp van decreet volgende – voor CD&V belangrijke – klemtonen terug te vinden zijn: respect voor de lokale autonomie; aangebrachte wijzigingen moeten ook leiden tot een verbetering van de organisatie en de werking van de OCMW's; afstemming van de structuur en de werking van gemeente en OCMW.

Dit ontwerp biedt tevens veel mogelijkheden tot maatwerk. Het belang daarvan mag in geen enkel geval onderschat worden. CD&V zet steeds de autonomie van de lokale besturen voorop. Gemeenten en OCMW's moeten niet betutteld worden, maar moeten zelf kunnen beslissen op welke wijze zij een antwoord bieden op de lokale noden. Om die reden is CD&V verheugd dat ook dit ontwerp de lokale besturen veel mogelijkheden biedt. Het gebruik van de woorden 'kan' en 'kunnen' zijn in dezen essentieel. CD&V is ook verheugd dat het ontwerp ook ruimte biedt om een eigen personeelsbeleid en financieel beleid uit te bouwen.

Dat in dit ontwerp van decreet rekening gehouden wordt met de soms grote verschillen tussen OCMW's van grotere steden en kleinere gemeenten, valt dan ook toe te juichen en komt tegemoet aan een vraag die al vele jaren bij deze OCMW's leeft. Dat ook ruime mogelijkheden tot delegatie voorzien worden, sluit hierbij perfect aan. Ook de afschaffing van de verplichting tot oprichting van een vast bureau past in de keuze voor autonomie en maatwerk.

Parallel met wat in het Gemeente- en Provinciedecreet voorzien is voor respectievelijk gemeenten en provincies wordt in dit ontwerp een missiebepaling voor de OCMW's opgenomen. De OCMW's dienen "duurzaam bij te dragen tot het welzijn van de burgers" en "een burgersnabije, democratische, transparante en doelmatige uitoefening van hun bevoegdheden" te verzekeren. Men zou kunnen zeggen dat dergelijke bepalingen een zekere vaagheid bevatten en dat ze voor meerdere interpretaties vatbaar zijn. En toch mag het nut van dergelijke missiebepaling niet onderschat worden. Ze geven aan welke rol men de OCMW's ziet vervullen, volgens welke basisprincipes men hun functioneren ziet. Ze geven tevens aan hoe essentieel hun rol in het maatschappelijke leven is.

Wat vragen oproept – en ook dat is duidelijk tot uiting gekomen tijdens de hoorzittingen – is het feit dat personeelsleden van gemeente en OCMW respectievelijk OCMW-raadslid en gemeenteraadslid kunnen zijn. Al bij de behandeling van het mini-OCMW-decreet heeft dit voor heel wat discussie gezorgd, maar het blijft een

omstreden punt. Natuurlijk is het zo dat zo veel mogelijk mensen de kans moeten krijgen én het recht moeten hebben om een mandaat op te nemen en dat er zeer omzichtig moet worden omgesprongen met de beperkingen op dat recht.

Het dient evenwel toch vermeden te worden dat te veel personeelsleden van de gemeente in de OCMW-raad en omgekeerd zouden zetelen.

De voorzitter: De heer Tavernier heeft het woord.

De heer Jef Tavernier: Ik ben blij met de bezorgdheid van de heer Verfaillie, maar ik vraag me ook af op welke manier je die bezorgdheid in een afdwingbare tekst vertaalt, vooral omdat iedereen weet dat er natuurlijk geen problemen zullen zijn in die gemeenten waar er op zich geen problemen zullen zijn en waar er een normale, gezonde en democratische reflex is, zoals in uw gemeente, veronderstel ik. De problemen krijg je net in die andere gemeenten. Het zijn er misschien niet veel, maar op het moment dat men op het terrein geen rekening houdt met uw bezorgdheid, heb je geen enkel instrument om dit tegen te gaan. *(Opmerkingen van minister Marino Keulen)*

U hebt daarvoor niets ingeschreven in het decreet. De normale conclusie had eigenlijk moeten zijn dat die bepaling in het OCMW-decreet niet had mogen worden opgenomen.

De voorzitter: De heer Van Dijk heeft het woord.

De heer Kris Van Dijk: Ik ben het fundamenteel oneens met de heer Tavernier.

Ik denk dat we in dit decreet getracht hebben om de lokale autonomie ten volle te garanderen. Laten we lokaal die keuzes maken. Laat ons ons niet te veel als schoonmoeder opstellen. We moeten zorgen dat er een evenwicht is.

Er zijn een aantal plafonds ingebouwd voor die bezorgdheden. De lokale autonomie achten wij hoger dan het betuttelen door de Vlaamse overheid.

De heer Jan Verfaillie: Mijnheer Tavernier, ik weet natuurlijk niet wat de situatie is in uw gemeente. U behoort tot een gemeenteraad, ik ben burgemeester van een stad. Bij ons heeft niemand van het gemeentepersoneel zitting in de OCMW-raad of omgekeerd. Ik denk dat heel wat gemeenten in dezelfde situatie zitten. Ik heb gezegd dat het niet slecht zou zijn om de participatie te bevorderen, maar dat er natuurlijk plafonds moeten worden ingebouwd. Als ik goed ingelicht ben, is de deelname beperkt tot een derde. Ik denk dus dat er geen enkel probleem is.

Met de goedkeuring van het Gemeentedecreet werd de fundamentele keuze gemaakt om de OCMW-voorzitter

te laten deel uitmaken van het schepencollege, althans in die gemeenten die daarvoor opteren. Vanaf de komende lokale bestuursperiode zal deze toevoeging een verplichting worden. CD&V heeft dit idee bij de bespreking van het Gemeentedecreet sterk ondersteund, en onze fractie blijft dat doen.

De uitbouw van een degelijk efficiënt lokaal sociaal beleid is uiterst belangrijk voor een gemeente. Wij zijn ervan overtuigd dat een doorgedreven samenwerking tussen gemeente en OCMW daartoe een grote impuls zal kunnen geven. De betrokkenheid van de OCMW-voorzitter bij de besluitvorming in het schepencollege zal zowel voor de gemeente als voor het OCMW gunstige gevolgen hebben. Die lokale besturen die voor deze mogelijkheid geopteerd hebben, zijn, voor zover we weten, ook tevreden over deze werkwijze.

De OCMW-voorzitter zal ook met raadgevende stem deel kunnen uitmaken van het managementteam. CD&V vindt de oprichting van een managementteam in elk lokaal bestuur zeer lovenswaardig. Het regelmatig overleg tussen de topambtenaren van het OCMW moet de concrete werking ervan, met zijn uitlopers naar een verhoging van de kwaliteit van de dienstverlening, zeker ten goede komen. Heel wat OCMW's kennen dergelijke werkwijze van geregeld overleg tussen de topambtenaren overigens al.

De aanwezigheid van de OCMW-voorzitter in dat orgaan lokt evenwel nogal wat reacties uit, onzes inziens onterecht. De toekomst zal uitwijzen dat de aanwezigheid van de voorzitter de slagkracht van het managementteam zal verhogen.

De administratieve organisatie van de OCMW's wordt verder op dezelfde principes gestoeld als die van het Gemeentedecreet. Er wordt een afsprakennota afgesloten tussen de OCMW-secretaris en de raad en er wordt een organogram van de diensten vastgesteld dat maximaal kan worden afgestemd op de eigen specifieke noden. Er wordt een intern controlesysteem ingevoerd en de klassieke ontvangersfunctie wordt vervangen door een financieel beheerder.

Ook voor het OCMW worden de mogelijkheden om contractueel personeel in dienst te nemen, versoepeld en wordt het mandaatsysteem doorgetrokken. Dat laatste zal weliswaar moeten groeien en er zal over gewaakt moeten worden dat het geen alibi wordt om bij bestuurswissels ook aan het mandaat van bepaalde personeelsleden een einde te maken. De nodige waarborgen, teneinde de politisering te voorkomen, zullen wel worden ingebouwd, maar het blijft toch raadzaam om waakzaam te blijven.

De heer Jef Tavernier: De nodige waarborgen zullen wel worden ingebouwd. Waar? Hoe? U stemt deze

namiddag een decreet, waarvan u nu al voor de tweede keer aangeeft dat er een probleem is. Er moeten waarborgen zijn, want er is een gevaar. Voer ze dan in. Leg de waarborgen vast in het decreet en leg hier niet zomaar een vrijblijvende verklaring af.

De heer Jan Verfaillie: Mijnheer Tavernier, u ziet overal achterdocht.

De heer Jef Tavernier: Ik ga in op uw woorden en uw bekommernis. Als u dat echt een probleem vindt, moet u er als decreetgever voor zorgen dat het decreet zo is opgemaakt dat de waarborgen die eventueel zullen worden ingebouwd, ook worden ingebouwd. U zegt zelf dat ze nodig zijn.

De heer Jan Verfaillie: Mijnheer Tavernier, u ziet overal achterdocht. Ik breng een bekommernis, maar ik ben ervan overtuigd dat die met gezond verstand en met een aantal omkaderende maatregelen, die ongetwijfeld door de regering genomen zullen worden in een aantal uitvoeringsbesluiten, ongetwijfeld zal worden opgevangen. Op dat vlak zie ik geen probleem.

Als parlementslid mag ik, bij de voorstelling van een decreet, toch hier en daar een aantal randbemerkingen maken en bekommernissen uiten die toch meegenomen moeten worden door de regering.

Collega's, de instrumenten die in het kader van de participatie van de burgers worden opgenomen in het Gemeentedecreet, komen ook terug in dit ontwerp van decreet, op de volksraadpleging na. CD&V acht betrokkenheid van de mensen uiterst belangrijk en staat ook achter de opname van deze instrumenten in dit ontwerp van decreet.

Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, de CD&V-fractie zal dan ook dit ontwerp van decreet goedkeuren. *(Applaus bij de meerderheid)*

De voorzitter: De heer Van Hauthem heeft het woord.

De heer Joris Van Hauthem: Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, zoals de voorgaande spreker heeft gezegd, is dit ontwerp van decreet een beetje het sluitstuk van de bestuurlijke reorganisatie van de lokale besturen in Vlaanderen. Dit decreet moet dan ook samen gelezen worden met het Gemeentedecreet.

Over die samenhang zou ik het even willen hebben, vooral wat de timing betreft. Het heeft nogal wat voeten in de aarde gehad. Mijnheer de minister, in uw beleidsbrief van oktober 2005 hebt u gezegd dat u de bespreking ging afronden in 2006 en het dan ging voorleggen aan het Vlaams Parlement. We hebben in 2006 enkel een minidecreet gekregen.

In de beleidsbrief van oktober 2006 hebben we dan gelezen dat er een maxidecreet zou komen in 2007. Het

heeft dus tot 2008 geduurd, wat duidt op een niet grote eensgezindheid.

De voorzitter: Minister Keulen heeft het woord.

Minister Marino Keulen: Mijnheer Van Hauthem, de timing neem ik inderdaad voor mijn rekening. Maar u kunt niet zeggen dat de commissie voor Binnenlandse Aangelegenheden een gebrek heeft gehad aan decreetgevend werk om te bespreken. Er is een nieuw Gemeentedecreet, een nieuw Kiesdecreet, een nieuw Provinciedecreet, een mini-OCMW-decreet en nu het maxidecreet.

We hebben ondertussen de uitvoeringsbesluiten gehad voor de erkenning van de lokale geloofsgemeenschappen. We hebben ondertussen sociale akkoorden gesloten. Door de veelheid van het werk zijn dingen soms wat opgeschoven, maar met dit palmares durf ik rustig naar buiten komen en durf ik de vergelijking maken met wat er in andere commissies is aangeboden. Finaal staan we hier. Neem alles wat wij op het decreetgevend vlak hebben gedaan: dat is een uitgebreid en mooi palmares.

De heer Joris Van Hauthem: Dat is mogelijk, mijnheer de minister, maar het voorstel is op 28 mei ingediend. Ten eerste werden wij aangemaand om op 10 juni in de commissie te stemmen om het nog voor het reces in de plenaire vergadering te krijgen. Dan heeft men plots gezegd dat men er niet meer in de plenaire vergadering over zou stemmen voor het reces. Het duurt tot nu, omdat men het parallelisme met het reparatiedecreet van het Gemeentedecreet wilde handhaven. Ik neem aan dat men streeft naar een zo parallel mogelijk lopende structuur inzake organisatie en werking van gemeenteraad en OCMW-raad, maar wanneer men dat doortrekt tot op de letter, dan wordt het wel een beetje kafkaïaans en gijzelen de decreten elkaar een beetje. Wanneer we zien dat in het reparatiedecreet letterlijk woorden worden overgenomen van het OCMW-decreet, die dan nog uit de OCMW-wet komen, dan zit men op den duur in een archaïsch-kafkaïaanse toestand. Zoals de verslaggever heeft gezegd: een derde van dit decreet, alles wat over IVA's en EVA's gaat, is gewoon overgenomen uit de OCMW-wet. In uw memorie van toelichting hebt u daar zelfs niet naar verwezen.

Zelfs binnen die contouren gaat het hier om een gemiste kans, zoals bij het Gemeentedecreet en het Provinciedecreet, een gemiste kans om na te denken over de rol en de missie van het OCMW. Dat heeft alles te maken met het kerntakendebat dat in feite is mislukt. Ook de Vlaamse Adviesraad voor Bestuurszaken heeft daarop gewezen, heeft gesteld dat er geen probleem-analyse van de OCMW's is geweest en dat de Vlaamse Regering geen visie heeft over de bestuurlijke organisatie van het OCMW of de plaats van het OCMW daarin op middellange en lange termijn.

Minister Marino Keulen: Dat spreek ik formeel tegen. We komen hier met een nieuw decreet. Dat is voor de terreinen waarvoor Vlaanderen bevoegd is, een decreet dat heel wat kansen biedt, waar de collega's al naar hebben verwezen, met veel respect voor de lokale autonomie, maar ook met respect voor de wetgevende realiteit dat een groot deel van de organisatie en de werking van het OCMW nog altijd federaal wordt bepaald. Ik spreek wat u zegt formeel tegen. Ik vind dit de waarheid geweld aandoen.

De heer Joris Van Hauthem: Ik denk dat niet, mijnheer de minister, ik weet dat u volgens de huidige bevoegdheidsverdeling niet kunt doen wat u eventueel zou willen doen. Het leefloon, de tenlasteneming en dergelijke meer worden nog altijd federaal geregeld. De gemeenschappen kunnen bijkomende rechten toekennen. Dat staat zo in de bijzondere wet. Eens nadenken over het OCMW als structuur als zodanig, dat heeft men eigenlijk niet gedaan.

Minister Marino Keulen: Om dat meteen van bij het begin uit te klaren: we geven hier aan het OCMW kansen voor de toekomst, we streven naar een maximale samenwerking met de gemeentelijke structuur om te komen tot een efficiënte organisatie. Dat maakt middelen vrij om aan inhoudelijk sociaal beleid te doen. Daar is net heel ernstig over nagedacht. Hier krijgt het OCMW waar het recht op heeft, met volle respect voor de traditie en het biedt een toekomst aan de structuur van het OCMW. Tezelfdertijd worden, waar mogelijk, linken gemaakt met de gemeentelijke structuur, waardoor de expertise gezamenlijk kan worden ingezet voor de beide instanties. Dat maakt geld vrij, niet voor de organisatie maar wel voor het inhoudelijk beleid voor de gemeente en ook voor het OCMW. Degenen die een beroep doen op die beide instanties, kunnen daar alleen maar wel bij varen.

De heer Joris Van Hauthem: Mijnheer de minister, ook de Vlaamse Adviesraad voor Bestuurszaken stelt zich vragen bij het apart naast elkaar bestaan van de bestaande structuren op gemeentelijk vlak en op het vlak van het OCMW.

Minister Marino Keulen: Dat moet nu net op federaal niveau worden bepaald, daar hebben we zelfs niets aan te zeggen.

De heer Joris Van Hauthem: Als het van ons zou afhangen, zouden we de OCMW's op zich, als structuur, als bestuurlijk niveau, graag helemaal geïntegreerd zien in de gemeenten. Dat kan gebeuren door een missieverklaring in het Gemeentedecreet. Het is helemaal niet onze bedoeling om het sociaal beleid af te schaffen, maar wel om de OCMW's als structuur af te schaffen. U hebt gelijk: als men zou willen kiezen voor een heel ander concept van gemeentelijk sociaal beleid, dan kan

dat niet. Er is immers inderdaad nog de federale wet. Dat klopt. Maar toch, mijnheer de minister, bent u binnen onze bevoegdheid al evenmin gaan nadenken over wat nu de taak van het OCMW is. Is het bijvoorbeeld nog altijd de taak van het OCMW om ziekenhuizen uit te baten?

Minister Marino Keulen: Lokale autonomie.

De heer Joris Van Hauthem: Het geld komt natuurlijk wel van elders, maar u hebt zich niet de vraag gesteld of dat nog nuttig is.

De heer Jan Verfaillie: Politici moeten niet altijd alles willen veranderen. We stellen vast dat een aantal structuren zeer goed functioneren en zeer goed werk leveren. Ik ben geboren in 1972. Dat was nog de tijd, geloof ik, van de commissies van openbare onderstand. In 1976 waren er dan de OCMW's. Als er één orgaan is dat de voorbije dertig jaar zeer goed heeft gewerkt, dan is het wel dat OCMW, met de wet inzake de OCMW's. Als meerderheidspartijen zijn we er dus van uitgegaan dat het goed zou zijn een eigentijds ontwerp van decreet te maken, dat steunt op de basis van 1976, met als doel de goede werking van de voorbije decennia te bestendigen in de toekomst, zonder daarmee een enorm maatschappelijk debat te gaan voeren over de integratie tussen stad en OCMW. We zijn er immers van overtuigd dat het vandaag zeer goed functioneert.

Mijnheer Van Hauthem, in de commissie bent u een van de grote pleitbezorgers van de gemeentelijke autonomie. Het lijkt me niet aan de decreetgever om te bepalen wat het OCMW al dan niet mag doen.

De heer Joris Van Hauthem: Natuurlijk moet het kader worden geschapen, maar in het algemeen kunnen we ons toch de vraag stellen of de huidige structuur nog nuttig en nodig is. Kunnen we dat niet helemaal integreren? Ik geef een voorbeeld. De burger beschouwt de gemeente en het OCMW als één geheel. In de ene gemeente wordt de poetsdienst georganiseerd door de gemeente, in een andere gemeente doet het OCMW dat, en dergelijke meer. Dat is natuurlijk de lokale autonomie. Dat wordt als één geheel beschouwd. Ik stel alleen vast dat men dat in heel het kader van, bijvoorbeeld, de intern en de extern verzelfstandigde agentschappen, zelfs niet heeft aangeraakt. Men heeft zich zelfs niet afgevraagd of de zaken, zoals ze nu worden geregeld in de OCMW-wet, eigenlijk wel goed zijn, zowel qua taak als qua inhoud en qua missie. Dat is gewoon overgenomen. Mijnheer de minister, u zegt trouwens zelf in uw toelichting dat dit een debat voor later zal zijn.

De heer Kris Van Dijk: Mijnheer Van Hauthem, we moeten ter zake een onderscheid maken tussen twee debatten. U hebt inderdaad een punt als u die federale

OCMW-wet hekelt. Dat is nog steeds zo. Mijn fractie is vragende partij opdat Vlaanderen ten volle over een homogeen bevoegdheidspakket zou kunnen beschikken, ook wat het OCMW betreft. Dan rijst echter de vraag hoe we dat gaan invullen. Wat dat betreft, volg ik u niet. Uit uw betoog leid ik af dat u eigenlijk pleit voor een nog sterkere integratie, en bijna voor een opsloppen. Ter zake volg ik u niet. Ik vind wel dat er goed moet worden samengewerkt, maar er is sprake van een sterk verschillende eigenheid. Ook als Vlaanderen straks ten volle bevoegd zou zijn, vind ik dat we dat onderscheid moeten blijven behouden. Er moet sprake blijven zijn van een autonome structuur. Dit moet als het ware een autonoom orgaan zijn, in synergie met gemeenten en ook met andere actoren. Naast het gemeentebestuur zijn er immers nog heel wat andere actoren in het sociaal beleid. Het OCMW moet als autonoom orgaan een regierol kunnen vervullen.

De voorzitter: De heer Dehaene heeft het woord.

De heer Tom Dehaene: De vraag is eigenlijk al gesteld door de heer Van Dijck, maar ik ben zeer benieuwd. Mijnheer Van Hauthem, u stelt dat er in het ontwerp van decreet niet staat waar we heen willen. Ik zou echter graag van u willen vernemen of uw partij een voorstander is van het afschaffen van een autonoom OCMW, dat dan volledig zou worden geïntegreerd in de gemeente.

De heer Joris Van Hauthem: Ja. En wat dat betreft, zullen we van mening verschillen. Ik vind die visie niet meer of minder eerbaar dan de uwe.

Minister Marino Keulen: Laten we dat nu eens praktisch bekijken in plaats van theoretisch. Door de toetreding van de voorzitter van het OCMW tot het college geven we een duidelijk signaal. Dat betekent dat de sociale portefeuille in één hand wordt geconcentreerd. Eventuele concurrentie tussen een schepen van Sociale Zaken en een OCMW-voorzitter kan zo perfect worden vermeden. Men kan kostenbesparend werken. Voor de kiezer en de burger geeft men de beleidsverantwoordelijkheid een gezicht. Daar gaat een hele visie achter schuil. Gemeente en OCMW kunnen de diensten en het personeel delen. Dat geeft aan dat we er alles aan doen om overlappingsen te vermijden. Dat zal nu in de praktijk worden gebracht.

Dat biedt bovendien kansen aan ambitieuze kandidaat-personeelsleden. Men kan hen een heel uitgebreid werkterrein aanbieden. Bijvoorbeeld een jurist die niet alleen voor de gemeente werkt maar ook voor het OCMW, krijgt een interessanter werkdomein. Dat is een van de verdiensten van dit ontwerp van decreet. Men kan theoretische bestuurswetenschappelijke concepten ontwikkelen, maar dat helpt de zaken concreet geen millimeter vooruit. Het doel is de lokale autonomie te versterken en uit te breiden. We bieden daartoe kansen op het terrein.

De voorzitter: De heer De Loor heeft het woord.

De heer Kurt De Loor: Ik sluit me aan bij de heer Van Dijck. Ik ben ook voor het behoud van een autonoom OCMW. Een OCMW kan een beleid voeren dat minder in de kijker loopt dan een gemeente. Dat leent zich perfect voor sociale en delicate dossiers. Ik ben pro samenwerking en daarvoor verwijs ik naar het decreet op het lokaal sociaal beleid, waar ik sterk in geloof. Maar ik pleit ook voor het behoud van de autonomie.

De heer Jef Tavernier: Gaat u er echt van uit dat een OCMW niet in de kijker loopt? De afgelopen tijd zag ik vaker OCMW-voorzitters in de kijker lopen.

De heer Kurt De Loor: Ik dank u daarvoor, mijnheer Tavernier.

U weet wat ik daarmee bedoel. Delicate individuele dossiers kunnen beter worden behandeld in een OCMW als autonome instantie.

De heer Joris Van Hauthem: Misschien zijn we het er niet fundamenteel over eens, maar het gaat alleszins over een 'rompdecreet', zowel territoriaal als inhoudelijk. Dat geef ik graag toe. Organisatorisch is het een gemiste kans. Ik geef twee voorbeelden. Ik zal niet alle detailkritiek van de commissie herhalen.

Het aantal OCMW-raadsleden blijft ongewijzigd. Daar hadden we nochtans iets kunnen aan doen, dat valt onder onze bevoegdheid. In mijn gemeente, met nog geen 9000 inwoners, hebben we negen OCMW-raadsleden, en een stad als Antwerpen heeft er amper vijftien. Mijn goede collega Penris is hier jammer genoeg niet, anders zou hij zeggen: "Eindelijk, hij neemt het ook eens op voor Antwerpen." Kan men met vijftien mandatarissen een OCMW als dat van Antwerpen besturen? Die instelling heeft gigantisch meer taken en opdrachten dan het OCMW van mijn gemeente, Lennik. De vraag rijst naar de bestuurbaarheid door de OCMW-raad zelf. Die OCMW-raadsleden kunnen onmogelijk nog een democratische controle uitvoeren van alle opdrachten van het OCMW, tot en met het uitbaten van een ziekenhuis. Ik vind die discrepantie te groot. Men had daar naar aanleiding van dit ontwerp van decreet iets kunnen aan doen.

De heer Kris Van Dijck: Mijnheer Van Hauthem, ik heb toch een kritische bemerking. Ik denk dat er een verschil van uitgangspunt is tussen een gemeenteraad en een OCMW-raad. De gemeenteraad is iets meer afgestemd op de grootte van de gemeente. De kleinste zal 11 à 13 gemeenteraadsleden hebben, Antwerpen heeft er meer dan 50. Er is dus een grotere vork omdat het om een vertegenwoordiging van de kiezers gaat, en dat lijkt me ook logisch.

Een OCMW-raad kan op een andere manier worden bekeken. We willen daar een groep mensen bij elkaar

brengen die weliswaar een democratische legitimiteit hebben doordat ze afstammen van en een mandaat krijgen van verkozenen van de gemeenteraad. Het is een meer beleidsmatig orgaan dan de gemeenteraad. De OCMW-raadsleden hebben de volheid van bevoegdheden gekregen uit de gemeenteraad, die wel democratisch verkozen is.

Als u het daarmee niet eens bent, moet u pleiten voor een rechtstreekse verkiezing van het OCMW.

De heer Joris Van Hauthem: Neen, waarom zou ik daarvoor moeten pleiten? Het ene heeft met het andere niets te maken. U hoort me nu niet pleiten voor een OCMW-raad van Antwerpen van 55 mandatarissen, ik zeg alleen maar dat de discrepantie enorm is. Men heeft er zelfs niet over nagedacht of die al dan niet te groot is en wat daar eventueel de remedie tegen is.

Ook de verhouding tussen het OCMW en de gemeente blijft in grote mate ongewijzigd en ze blijven naast elkaar bestaan, terwijl de Vlaamse Raad voor Bestuurszaken stelt dat het in feite de gemeente is die leiding moet nemen, die de strategische lijnen moet uitzetten, ook al omdat de gemeente nog altijd een bijpassingsplicht heeft. Ik geef u een voorbeeld. Als het budget van het OCMW past in het meerjarenplan van de gemeente, dan kan de gemeenteraad daar niets meer aan doen. Alleen wanneer het budget niet past in het meerjarenplan, dan kan de gemeenteraad zich uitspreken over de OCMW-begroting. Naar de verhoudingen had men toch ook eens moeten kijken.

De heer Tom Dehaene: Mijnheer Van Hauthem, wie keurt het meerjarenplan van het OCMW goed? De gemeenteraad doet dat en heeft er dus een zeg in.

De heer Joris Van Hauthem: Neen, de gemeenteraad kan niet elk jaar stemmen over het budget in alle omstandigheden, de gemeenteraad kan er alleen kennis van nemen. Ik stel alleen maar vast.

Mijnheer de minister, collega's, een andere gemiste kans is de wijze waarop de OCMW-raad wordt samengesteld. Ik pleit nu niet meteen voor het rechtstreeks verkiezen van de OCMW-raad, mijnheer Van Dijck. In sommige gemeenten bestaat dat trouwens, met als mogelijk gevolg dat de OCMW-raad een andere meerderheid heeft dan de gemeenteraad. Dat was in Voeren in elk geval zo, wegens de twee aparte verkiezingen, maar ik weet niet of dat nu nog het geval is.

De wijze waarop de OCMW-raad wordt samengesteld, is weliswaar een afgeleide van de gemeenteraad, maar de samenstelling gebeurt nog altijd volgens dat oude, archaische en ingewikkelde systeem waarbij partijen bij elkaar moeten gaan zitten om zo veel mogelijk stemmen bij elkaar te rapen om daarna een vertegenwoordiging naar de OCMW-raad te sturen. En dat, mijnheer Van Dijck, is eigenlijk niet democratisch, want het zou best

kunnen dat er partijen in de OCMW-raad zitten die zelfs geen gemeenteraadszetel hebben en dat er fracties of partijen zijn die wel zitting hebben in de gemeenteraad, maar geen OCMW-raadslid hebben.

En dus was ons voorstel – maar ook daarover heeft men niet nagedacht – om de OCMW-raad een afspiegeling te laten zijn van de gemeenteraad of om met andere woorden de OCMW-raad vast te stellen a rato van de sterkte van de fracties in de gemeenteraad. Dat zou in elk geval veel democratischer zijn dan nu.

Minister Marino Keulen: U kunt dit natuurlijk als een bestuurswetenschapper benaderen en dan blijven we bezig en is er voor elke these wel een variant te bedenken. Het uitgangspunt is – ik stel dit toch vast en ik doe al 21 jaar aan lokale politiek – dat in Vlaanderen alle OCMW's goed, zeer goed of uitstekend werk verrichten. Ik krijg nooit klachten over de werking, over het reilen en zeilen ervan. Er wordt met andere woorden erkend dat het om professioneel personeel en om toegewijde mandatarissen gaat die met de materie bezig zijn. De balans, mijnheer Peumans, is positief tot en met.

Moeten we wijzigen wat goed is? De verkiezing van de OCMW-raad verloopt indirect en is complex, maar ik stel vast dat iedereen het systeem kent en dat het overall werkt. Nergens treden problemen op bij de installatie, want iedereen kent de spelregels. We moeten geen problemen creëren, ook geen virtuele, want op het terrein zijn er geen.

De heer Joris Van Hauthem: Ik creër geen problemen, mijnheer de minister. U gaat ervan uit dat alles op wieltjes loopt omdat u geen klachten krijgt. Dat klopt niet. Bovendien verdedigt u het huidige, archaische systeem met het argument dat iedereen de spelregels kent. Maar dat is het punt niet. De vraag is of die spelregels wel goed zijn in functie van een democratische legitimiteit van de OCMW-raad. Ik vind het niet logisch dat het nog altijd mogelijk is dat een partij die niet in de gemeenteraad vertegenwoordigd is, wel in de OCMW-raad vertegenwoordigd kan worden, en dat een partij die wel in de gemeenteraad vertegenwoordigd is, niet in de OCMW-raad zit. Ik zie daar een probleem van democratische legitimiteit in.

Dit was een gelegenheid om dat systeem eens te onderzoeken en in vraag te stellen. Dat heeft niets met bestuurswetenschappen te maken, mijnheer de minister. Dat heeft te maken met de realiteit op het terrein, waar kleinere fracties soms meer OCMW-leden hebben dan grotere fracties in de gemeenteraad. Dat gaat niet over bestuurswetenschappen, maar over de realiteit en de democratische legitimiteit.

De commissies van de gemeenteraad zijn trouwens ook een afspiegeling van de sterkte van de fracties in de gemeenteraad.

Minister Marino Keulen: Mijnheer Van Hauthem, het gaat uiteindelijk wel om gemeenteraadsleden die verkozen zijn door de burgers uit de wijken en de straten. Zij hebben die mensen verkozen en hun die legitimiteit gegeven. Onder die legitimiteit valt onder meer ook het verkiezen van de leden van de OCMW-raad. U doet dus opnieuw de waarheid geweld aan wanneer u stelt dat daar een democratische basis ontbreekt.

De heer Kris Van Dijck: Mijnheer Van Hauthem, zo-wat elke gemeenteraadsfractie zal het stemmenaantal dat ze heeft, ten volle inzetten om eigen mensen verkozen te krijgen in de OCMW-raad.

De heer Joris Van Hauthem: Dat lijkt me logisch.

De heer Kris Van Dijck: Waar u kritiek op kunt uiten, zijn de reststemmen. Maar daar speelt weer die lokale autonomie. De gemeenteraadsleden kiezen wie hen het beste kan vertegenwoordigen in de OCMW-raad.

Ik voel wel aan waar u naartoe wilt. In sommige gemeenten zijn er inderdaad afspraken gemaakt en kiest men voor bepaalde mensen. Maar dat is opnieuw een kwestie van lokale autonomie, die gedragen wordt door de democratisch verkozen gemeenteraadsleden.

De heer Joris Van Hauthem: Zo'n redenering kun je doortrekken op alle echelons, ook op het echelon van de schepenen.

De heer Kris Van Dijck: Burgmeesters en schepenen worden ook voorgedragen door de gemeenteraad.

De heer Joris Van Hauthem: Natuurlijk, maar ze moeten dan wel al in de gemeenteraad zitten. En dan gaat het over coalitievorming. Dat is heel wat anders dan mensen van partijen die niet eens in de gemeenteraad zitten, in een OCMW-raad verkiezen.

Natuurlijk is dat de verantwoordelijkheid van de lokale partijen. Maar ik blijf de vraag stellen of dat de beste manier is om een OCMW-raad samen te stellen. Ik dacht het niet. En dit ontwerp van decreet was een uitgelezen kans om dat systeem om te draaien en het voortaan te doen zoals het bij alle bestuursniveaus gebeurt, namelijk dat de OCMW-raad zou worden samengesteld naargelang de sterkte van de fracties in de gemeenteraad.

Dat is trouwens niet alleen een voorstel van onze fractie, maar ook van de VVSG.

De voorzitter: De heer Sannen heeft het woord.

De heer Ludo Sannen: Mijnheer Van Hauthem, het kan best gebeuren dat een voorzitter van de OCMW-raad zelfs nooit gekandideerd heeft voor de verkiezingen en toch door een meerderheid van de gemeenteraad wordt

aangeduid, omdat men dat een belangrijke persoon vindt. Is dat dan minder democratisch?

Is het minder democratisch dat minister-president Peeters zich niet meteen heeft aangeboden bij de vorige Vlaamse verkiezingen? Vertegenwoordigt hij daarom de meerderheid niet? Dat is dezelfde situatie.

De heer Joris Van Hauthem: Mijnheer Sannen, ik zeg niet dat de OCMW-raad niet op een democratische manier is aangeduid. Dat is nu eenmaal de beslissing van de lokale partijen. Maar is dat archaïsche systeem nog wel gezond? Iedereen antwoordt nu volmondig 'ja' op die vraag, maar men heeft ze zelf eigenlijk niet eens gesteld.

Mijnheer de minister, u wilt, in de mate van het mogelijke, de diensten van OCMW en gemeente zo veel mogelijk integreren. De diensten van het OCMW kunnen dan een beroep doen op personeel en diensten van de gemeente en vice versa. Dat is een goede zaak. Wij hebben trouwens al gezegd dat we dat positief vinden.

Maar dat botst met het principe dat personeelsleden van het OCMW in de gemeenteraad kunnen zetelen en personeelsleden van de gemeente in de OCMW-raad. Als men die twee elementen onafhankelijk bekijkt, is het ene een goede zaak en het andere iets waar men niets op tegen kan hebben. Maar als het de bedoeling is om de diensten zo veel mogelijk te laten samenwerken en te integreren, dan zit u met een probleem. Het integreren van diensten in elkaar botst met het principe dat personeelsleden van het OCMW in de gemeenteraad kunnen zetelen en omgekeerd. U zegt dat u dat zult waarborgen en dat het maar om een derde gaat. Maar dat is uiteraard een rem op uw gezonde principe om te streven naar de integratie van diensten.

Minister Marino Keulen: U snijdt een pertinent punt aan. Als dat zich voordoet, kan de betrokkene niet zetelen. Als je als jurist werkt voor beide instanties, zowel voor het OCMW als voor de gemeente, kun je niet zetelen in de gemeenteraad of de OCMW-raad. Ook dat is een virtueel probleem. Dat is consequent en waterdicht geregeld. Die eventuele tegenstelling van belangen kan zich niet voordoen.

De heer Joris Van Hauthem: Er kan misschien geen belangentegenstelling rijzen. Een personeelslid van het OCMW dat gemeenteraadslid is, kan door de gemeente niet gevraagd worden als personeelslid. Maar dat is juist het probleem. Waar zit je dan met de integratie van de diensten? De gemeente kan op die persoon geen beroep doen. Ik zeg niet dat het niet waterdicht geregeld is. Ik zeg dat het principe om te kunnen zetelen in de verschillende raden botst met en een rem is op uw gezonde principe om zo veel mogelijk op elkaars diensten een beroep te kunnen doen.

De heer Jef Tavernier: Mijnheer de minister, ik betwist dat dit waterdicht geregeld is. Dat is niet zo. De personeelsleden van een gemeente kunnen ook diensten leveren aan het OCMW zonder dat ze op de loonlijst staan of officieel personeelslid zijn van het OCMW.

Ik geef een voorbeeld. Een gemeentesecretaris vindt dat hij voor een bepaalde periode ook OCMW-secretaris kan zijn. Hij wordt aangesteld gedurende een aantal maanden. In de feiten is hij gemeentesecretaris en is een van zijn adjuncten belast met het opvolgen van wat in het OCMW gebeurt. Die staat officieel op de loonlijst van de gemeenteraad. Indien die persoon ook in het OCMW zou zetelen, en dat kan perfect, zit je met een vermenging. Dat is niet waterdicht geregeld. Daarvoor beroept u zich op de lokale autonomie. Het is niet geregeld.

De heer Joris Van Hauthem: Nieuw is ook dat het vast bureau facultatief wordt. Wij begrijpen niet waarom. Het vast bureau wordt proportioneel samengesteld. Dan gebeurt het al eens dat een lid van de oppositie in dat vast bureau terecht komt. Blijkbaar is dat een reden om het facultatief te maken. Dat is maatwerk op maat van de meerderheid. Het proportioneel samengestelde vast bureau gaf een vorm van depolitisering.

Door dat facultatief te maken, wat geen goede zaak is, dreigt het maatwerk te worden op maat van de meerderheid. Als door het systeem van proportionaliteit alsnog een oppositielid dreigt binnen te sukkelen, dan zullen we ervoor zorgen dat er geen vast bureau meer is. Dat is geen goede zaak en het heeft zelfs niets te maken met lokale autonomie.

De heer Tom Dehaene: Mijnheer Van Hauthem, u zoekt overal politieke spelletjes achter. Als er geen vast bureau wordt opgericht, waar zullen dergelijke beslissingen worden genomen? Dan komen die naar de raad, en daar zit de oppositie toch ook. U ziet overal spoken. Ik zie uw probleem niet.

De heer Joris Van Hauthem: Natuurlijk zit de oppositie in de raad, maar u weet net zo goed als ik welk voorbereidend werk het vast bureau doet. Het is altijd handig als men daarbij betrokken wordt.

De heer Jan Verfaillie: Wat is de realiteit? Heel wat kleine gemeenten stelden een vast bureau samen, maar dat vergaderde nooit gedurende zes jaar. Gemeenten kunnen we met elkaar vergelijken, OCMW's niet. De slagkracht van het ene OCMW is totaal niet te vergelijken met die van een ander. Het ene heeft een ziekenhuis, het andere een rusthuis, nog anderen hebben dat niet. Het takenpakket van de verschillende OCMW's is heel divers. Bij gemeentebesturen is dat veel minder het geval.

Als een vast bureau niet vergadert, waarom moeten we dan die verplichting inbouwen? Het is veel beter om op

basis van maatwerk aan het lokaal bestuur of de OCMW-raad de keuze te laten of ze een vast bureau al of niet in het leven roepen.

Mijnheer Van Hauthem, ik had verwacht dat u die maatregel zou toejuichen. Het betekent dat er geen afzonderlijke afspraken meer kunnen worden gemaakt in het vast bureau, maar dat alles op de OCMW-raad komt, die de perfecte weerspiegeling is van de democratie.

De voorzitter: De heer De Cock heeft het woord.

De heer Dirk De Cock: Ik steun de heer Verfaillie. De autonomie van de lokale besturen wordt in hoge mate aangesproken. Het is de verantwoordelijkheid van het lokaal bestuur om al of niet zo'n comité op te richten. In de praktijk sluit de raadsvergadering van heel veel OCMW's naadloos aan bij de vorige. We kunnen de OCMW's en de gemeenten gerust hun eigen slagkracht laten bepalen. Dat is zeker geen afbreuk doen aan de democratie aangezien de OCMW-raad, in de vergadering zoals die door de gemeenteraad wordt samengesteld, de perfecte weerspiegeling is van de verkiezingsuitslag. Als alles daar kan worden geregeld, is dat goed voor mij. Voor veel kleinere gemeenten is dat aangewezen.

De voorzitter: De heer De Loor heeft het woord.

De heer Kurt De Loor: Zowel de heer Van Hauthem als de heer Tavernier hebben zeer weinig vertrouwen in de lokale autonomie. In de commissie hoor ik dat iedereen grote voorstander is van die lokale autonomie. Als er dan in het decreet bevoegdheden worden gegeven die we lokaal kunnen bepalen, als er een beroep wordt gedaan op de lokale autonomie, dan staan jullie op je achterste poten en zien jullie spoken.

De werkelijkheid is dat er in vele OCMW's, vooral van kleinere gemeenten, geen behoefte is om dat vast bureau te laten samenkomen. Dat kan dus ook facultatief zijn. Ik stel vast dat er heel weinig vertrouwen is in de lokale autonomie, en dat betreurt ik.

De heer Joris Van Hauthem: Het is geen kwestie van vertrouwen of wantrouwen in de lokale autonomie. Iedereen schermt met de term 'lokale autonomie'. Die term wordt door iedereen van ons weleens misbruikt. De lokale autonomie speelt niet wanneer de rechten van raadsleden en meer bepaald van de oppositie in het gedrang dreigen te komen door het principe van de lokale autonomie toe te passen.

Mijnheer Verfaillie, u zegt dat het vast bureau niet bijeenkomt. Wij hebben vaste bureaus gekend waar men wel vergaderde, informeel, zonder de oppositie. Ja, mijnheer Dehaene, dat gebeurt ook. Nu geeft men in feite een instrument om te zeggen dat dit niet meer informeel hoeft te gebeuren. Nu kan dat 'd'office'

worden vastgelegd omdat daartoe de mogelijkheid bestaat. Dat vinden wij een stap te ver.

De voorzitter: Minister Keulen heeft het woord.

Minister Marino Keulen: Mijnheer Van Hauthem, vanuit het oogpunt van de oppositie kan men toch niet beter gediend zijn dan door het feit dat alles voor de OCMW-raad komt op het ogenblik dat er geen vast bureau is. Beeldt u zich als lid van de oppositie in een gemeenteraad in dat er geen college zou zijn en dat alles voor de gemeenteraad komt, dan zit u meteen mee aan het stuur. Vanuit het oogpunt van de oppositie begrijp ik uw argumenten dan ook niet.

De heer Jan Verfaillie: Mijnheer Van Hauthem, wij hebben in Veurne een oppositiepartij die toevallig dezelfde is als de uwe. Zij verwijt ons in de gemeenteraad voortdurend dat het college te veel delegaties vraagt aan die gemeenteraad om als college een aantal beslissingen te nemen. Wanneer er geen vast bureau is in het OCMW, dan is dat toch het toppunt van democratie. Het betekent dat alle beslissingen worden genomen door de OCMW-raad. Men kan toch niet democratischer te werk gaan? U zult dus intern moeten overleggen over de visie die u wenst.

De voorzitter: De heer Tavernier heeft het woord.

De heer Jef Tavernier: Mijnheer Verfaillie, wanneer er geen vast bureau is, kan men in twee richtingen bewegen voor wat de bevoegdheden en de werking van dat vast bureau betreft. Alles wat normaal gezien in het vast bureau wordt gedaan, komt ofwel voor de plenaire vergadering van het OCMW, ofwel bij de voorzitter. Het grote gevaar is dat het bij de voorzitter terecht komt en dat hoogstens achteraf een bekrachtiging van de OCMW-raad mogelijk is. In de meeste gevallen zal daar echter niet over gesproken worden.

De heer Joris Van Hauthem: Die deur zet men open door het vast bureau facultatief te maken. Dat is de reden waarom we dat geen goede zaak vinden.

De voorzitter: Mevrouw De Lobel heeft het woord.

Mevrouw Hilde De Lobel: Het verbaast me dat ik een burgemeester zoals de heer Verfaillie en ook minister Keulen, het verschil moet uitleggen tussen een bureau en een college. In een college zit nooit oppositie. De regels die men hier op wetgevend vlak heeft vastgelegd om een bureau samen te stellen, zorgen voor een afspiegeling, waardoor een bureau ook leden van de oppositie kan bevatten. Dat is het grote verschil. Natuurlijk zal de oppositie proberen zoveel mogelijk te wegen op de gemeenteraad, van het college is zij in principe uitgesloten. Precies omdat het OCMW een totaal ander orgaan is, heeft de wetgever besloten dit anders aan te pakken en

ervoor te zorgen dat het bureau wel oppositieleiden bevat. Dat principe zal nu worden uitgehouden.

Minister Marino Keulen: In de OCMW-raad zit iedereen, meerderheid en oppositie. Vanuit de drang om betrokken te zijn bij de OCMW-besluitvorming, kan de oppositie niet beter gediend zijn dan op die manier.

Mijnheer Tavernier, er zijn duidelijk wettelijke grenzen aan wat gedelegeerd kan worden aan een voorzitter.

De heer Joris Van Hauthem: Natuurlijk zijn daar grondwettelijke grenzen aan.

De heer Tom Dehaene: Het argument van de heer Tavernier houdt geen steek. Wanneer een voorzitter vandaag een beslissing neemt die normaal gezien door het vast bureau moet worden genomen, dan moet dat daar bekrachtigd worden. Als er geen vast bureau meer is, dan moet dat gebeuren door de OCMW-raad. Daar verandert dus niets.

Als u denkt dat een OCMW-voorzitter alle beslissingen neemt en ze alleen maar laat bekrachtigen, dan verandert dit ontwerp niets aan de zaak. Het al dan niet verplicht maken van het vast bureau verandert daar evenmin iets aan. Uw argument houdt dan ook geen steek.

De heer Joris Van Hauthem: Als het dan toch geen probleem is, zie ik echt niet in waarom men het dan facultatief maakt. *(Opmerkingen)*

De heer Kurt De Loor: Ik zal u een reden geven: als het niet efficiënt werkt, jaagt het de OCMW's en gemeenten op kosten.

De heer Joris Van Hauthem: Alle argumenten zijn goed. Nu komen zelfs de kosten naar boven!

De truc in verband met het managementteam die men bij dit ontwerp heeft toegepast, waar nu ook de voorzitter met raadgevende stem niet in kan zetelen, maar in zetelt, toont toch wel aan hoe de decreten zeer nauw verbonden zijn. Eigenlijk was dit een voorafname op het reparatiedecreet voor het Gemeentedecreet. Waar bij de bespreking van het Gemeentedecreet heel luid de lof werd gezongen voor het feit dat de burgemeester of het schepencollege niet rechtstreeks betrokken zouden zijn bij het managementteam, heeft men nu plots, na een aantal jaren, vastgesteld dat dat blijkbaar geen goede zaak was. Men heeft dan het ontwerp van OCMW-decreet aangegrepen om dat principe los te laten. Nu verkondigt men met luide stem hoe goed het wel is wegens de samenwerking en plant men het weer over op het Gemeentedecreet.

Mevrouw de voorzitter, het is toch wel merkwaardig. In dit ontwerp lezen we dat de voorzitter deel uitmaakt

van het managementteam, terwijl de minister zegt dat dat facultatief is. Als in het ontwerp staat dat hij er in zit, dan is dat ook zo. Hij maakt er dan deel van uit. In het ontwerp staat niet dat hij er deel van kan uitmaken. Want dan zou het facultatief zijn. Als we dat opmerken, zeggen de minister en de meerderheid dat als hij niet wil, hij maar afwezig moet blijven. Als dat de manier is om decreten op te stellen, dan begrijp ik het niet meer. Een schepen maakt ook deel uit van het schepencollege. Zou u dan ook zeggen dat, als hij niet wil gaan, hij maar afwezig moet blijven? Indien men vindt dat het facultatief moet zijn, moet men het ontwerp maar aanpassen. Dat gebeurt echter niet. Mijnheer de minister, u mag tien keer mondeling zeggen dat het facultatief is, als in het ontwerp staat dat hij er deel van uitmaakt, dan is dat ook zo. Men moet dan niet afkomen met de uitvlucht dat hij maar afwezig moet blijven als hij niet wil gaan.

Minister Marino Keulen: Mijnheer Van Hauthem, elk van die theses kan men perfect argumenteren. Vanuit bestuurswetenschappelijk standpunt kan men zeggen dat het puur om ambtenaren gaat. Men kan echter ook rekening houden met de politieke realiteit. Ik zeg u dat de meeste ambtenaren, afdelingshoofden, diensthoofden blij zijn als een politicus mee rond de tafel zit zodat men meteen kan zien wat haalbaar is, wat politiek gedragen wordt en dat hij ook meteen ideeën en voorstellen die leven bij fracties, kan kortsluiten bij de ambtelijke hoofden van diensten en afdelingen.

We hebben er voor gekozen dat de voorzitter mee rond de tafel zit. In functie van de agenda kan het zijn dat de aanwezigheid van de politieke mandataris geen meerwaarde biedt. Hij hoeft op dat moment dan ook niet aanwezig te zijn.

Ook voor een ander systeem kan men perfecte argumenten boven halen. Het is nu eenmaal niet wit of zwart.

De heer Joris Van Hauthem: Wat dat laatste betreft, hebt u gelijk. Voor beide kan men goede argumenten aandragen. Alleen stel ik vast dat de meerderheid op nauwelijks twee jaar tijd volledig van koers verandert. Wat eerst, onder het mom van depolitisering, nog werd aanbeden, blijkt plots, na twee jaar, niet meer te gelden. De meerderheid wil de argumenten voor de andere thesis ook eens bekijken. En nu verklaart ze met luide trom dat dat nu eens echt de goede argumenten zijn. De ene kant vertrekt van het bestuurswetenschappelijke principe en de andere, neem ik aan, van het terrein. Het is merkwaardig dat na twee jaar een bocht van 180 graden wordt gemaakt met betrekking tot de principes.

Mevrouw de voorzitter, collega's, ik zou nog heel lang kunnen uitweiden over onze argumenten en kritiek ten aanzien van het Gemeentedecreet. Ik denk dan aan de gedeelde mandaten enzovoort. Ik zal dat niet doen. U kent die kritiek. Het gaat gewoon om het overplanten

van de principes van het Gemeentedecreet op het ontwerp van OCMW-decreet.

De slotsom is dat dit ontwerp van decreet rijkelijk laat komt. De minister heeft geen gebruik gemaakt van de hem geboden mogelijkheden en van de bevoegdheden waarover Vlaanderen nu beschikt om een aantal archaïsche en achterhaalde elementen te wijzigen. Ik denk hierbij onder meer aan het aantal raadsleden en aan de wijze waarop de raadsleden worden verkozen.

In feite is snel tot de orde van de dag overgegaan. Eigenlijk zijn enkel een paar principes uit het Gemeentedecreet naar het ontwerp van OCMW-decreet overgeplant. Wat het verband tussen het Gemeentedecreet en het voorliggend ontwerp van decreet betreft, heeft de minister de gelegenheid zelfs niet aangegrepen om de tekst wat leesbaarder te maken. De tekst van de wet betreffende de OCMW's heeft de tand des tijds niet doorstaan. Het gevolg is dat het reparatiedecreet van de minister elementen van het ontwerp van decreet betreffende de OCMW's overneemt. Hierdoor komt die archaïsche, onleesbare taal in het Gemeentedecreet terecht.

Minister Marino Keulen: We hebben net voor een eigen decreet gekozen om de transparantie en de leesbaarheid te verbeteren. We willen een herhaling van onze ervaringen met het kiesdecreet vermijden. Die tekst moet samen met de Gemeentekieswet en de Provinciekieswet worden gelezen. Hier hebben we voor een afzonderlijk decreet gekozen. Op die manier kunnen we de leesbaarheid en de transparantie net vergroten.

De heer Joris Van Hauthem: Het gaat me niet om het voornemen de transparantie te verbeteren. Het gaat me om het feit dat bepaalde teksten, paragrafen en zelfs hele hoofdstukken, letterlijk in het OCMW-decreet worden overgenomen. Ik weet dat dit detailkritiek is. De minister heeft niet eens geprobeerd het archaïsch taalgebruik uit te zuiveren. Hierdoor komt dat taalgebruik nu ook in het Gemeentedecreet terecht.

De overdracht van de bevoegdheid om de bestuurlijke organisatie van de OCMW's zelf op poten te zetten, heeft ons een aantal belangrijke kansen geboden. Wij vinden dat de minister die kansen heeft gemist. Mijn fractie zal dit ontwerp van decreet dan ook niet goedkeuren. *(Applaus bij het Vlaams Belang)*

De voorzitter: De heer Demeulemeester heeft het woord.

De heer Marnic De Meulemeester: Mevrouw de voorzitter, de wet betreffende de OCMW's is in juli 2006 voor het eerst gewijzigd. Die wijzigingen waren noodzakelijk om deze wet op het Gemeentedecreet af

te stemmen. Op die manier werd het mogelijk een aantal in het Gemeentedecreet ingeschreven principes onmiddellijk na de gemeenteraadsverkiezingen op het terrein toe te passen. Die toepassingen waren dan niet langer strijdig met de wet betreffende de OCMW's.

Het voorliggend ontwerp van decreet houdt wijzigingen ten gronde in. De afstemming van de wetgeving betreffende de OCMW's op de door het Gemeentedecreet ingevoerde fundamentele wijzigingen vormt hierbij de rode draad. We trachten in het voorliggend ontwerp van decreet zo veel mogelijk dezelfde uitgangspunten en principes als in het Gemeentedecreet te hanteren. Voor de burger vormen de gemeentediensten en het OCMW immers vaak een geheel.

Persoonlijk vind ik in het voorliggend ontwerp van decreet drie uitgangspunten terug die ook in het Gemeentedecreet zijn opgenomen. Ten eerste, de OCMW's krijgen meer autonomie. Ten tweede, er komen nieuwe instrumenten om een efficiënt en transparant bestuur mogelijk te maken. Ten derde, er komen inspraakmogelijkheden voor de bevolking.

Met meer autonomie gaat uiteraard ook meer verantwoordelijkheid gepaard. We moeten dan ook in de nodige controlemechanismen voorzien. Het voorliggend ontwerp van decreet biedt de OCMW's alvast duidelijk meer autonomie.

Wat de werking van de raad betreft, wordt in een ruime delegatiemogelijkheid naar het vast bureau, naar het bijzonder comité en naar het ambtelijk apparaat voorzien. De raad blijft uiteraard bevoegd voor de algemene beleidslijnen. In het ontwerp van decreet staan trouwens maar liefst 24 bevoegdheden opgesomd die de raad niet kan delegeren. De invulling van de beleidslijnen kan desgewenst wel worden gedelegeerd.

De mate van delegatie zal ongetwijfeld verschillen tussen stedelijke of veeleer landelijke gemeenten. De noodzaak tot delegatie wordt wellicht sterker gevoeld in grotere steden dan in kleine, landelijke gemeenten.

Verder voorziet het ontwerp van decreet in de mogelijkheid bevoegdheden aan het vast bureau, aan het bijzonder comité en aan de secretaris te delegeren. Het is belangrijk dat de definitie van het dagelijks bestuur en van het dagelijks personeelsbeheer de raad in staat stelt de controle te behouden over de mate waarin bevoegdheden al dan niet aan de administratie kunnen worden gedelegeerd.

De OCMW-raad kan ook gemachtigd worden om één of twee ondervoorzitters aan te duiden op voorwaarde dat er één of twee schepenen minder worden aangesteld. Ook deze mogelijkheid laat steden en gemeenten toe hun mandaten te organiseren in functie van de werklust.

OCMW's krijgen ook meer autonomie op het vlak van personeelsbeleid, organisatieontwikkeling en financieel beleid. Belangrijk voor mij zijn de mogelijkheden met betrekking tot het personeelsbeleid. Daar zal de raad het aantal betrekkingen in contractueel of vast verband, die nodig zijn voor een kwaliteitsvolle dienstverlening en beleidsvoering, kunnen bepalen. De gekozen formatie moet wel financieel haalbaar zijn, zowel op korte als op lange termijn. Is dat niet het geval, dan is de gouverneur verplicht de beslissing te schorsen of eventueel te vernietigen.

Belangrijk is ook dat de mogelijkheid om contractueel personeel in dienst te nemen wordt versoepeld. Tegenover deze mogelijke delegatie van belangrijke bevoegdheden aan de ambtenaren staat natuurlijk ook een grotere verantwoordelijkheid van deze mensen.

Voor het eerst zal er in het OCMW gewerkt worden met een managementteam. Dat bestaat uit de secretaris van het OCMW, de financieel beheerder en de personeelsleden aan wie het organogram het lidmaatschap van het managementteam verbindt. Dit team is verantwoordelijk voor het goede functioneren van het OCMW. Het zorgt voor de coördinatie van de diensten bij de beleidsvoorbereiding, de beleidsuitvoering en de beleidsevaluatie. Het waakt ook over de kwaliteit van de organisatie.

Een ander nieuw instrument is de afsprakennota die de secretaris namens zijn managementteam afsluit met de raad. Daarin wordt afgesproken hoe zal worden samengewerkt om de beleidsdoelstellingen uit te voeren.

Belangrijk is ook dat de voorzitter van de OCMW-raad deel uitmaakt van die vergadering, zij het met raadgevende stem. Dit kwam hier al ten overvloede aan bod. Tijdens de commissiebesprekingen hebben sommigen zich verzet tegen de aanwezigheid van de voorzitter in dit team. Ik wil uitdrukkelijk mijn standpunt hierover herhalen. Het is essentieel in een lokaal bestuur dat het beleid aanwezig kan zijn bij de vergadering van het managementteam om te komen tot efficiënte besluitvorming en efficiënte uitvoering van politieke beslissingen.

Het decreet heeft ook een aantal controlemechanismen ingebouwd. Zo wordt de taak van de ontvanger hertekend waardoor er een functionele scheiding wordt geïnstalleerd tussen de persoon die belast is met het financieel beheer, zijnde de financieel beheerder, de persoon die beslist om te betalen, zijnde de secretaris, en ten slotte de verantwoordelijke voor de kas, de secretaris of een door de raad aan te duiden personeelslid.

In diezelfde filosofie is er ook een intern controlesysteem en een externe audit. Daarmee volgt het OCMW de weg naar responsabilisering die ook is ingeslagen in de gemeenten en in hogere overheden.

In navolging van het Gemeentedecreet voorziet ook dit decreet in een ruime inspraakmogelijkheid van de burger. Daarbij worden drie methodes gehanteerd.

Ten eerste zal elk OCMW in een systeem van klachtenbehandeling moeten voorzien. Het decreet stelt enkel dat de organisatie op ambtelijk niveau en onafhankelijk van de diensten van het OCMW moet gebeuren. De invulling gebeurt door elk OCMW autonoom. Het decreet biedt daar een aantal mogelijkheden. Dit zal wellicht geen grote veranderingen teweegbrengen, aangezien de meeste OCMW's nu al een vorm van klachtenbehandeling kennen. Belangrijk is wel dat er een jaarverslag ten behoeve van de raad moet worden gemaakt. Dat verslag biedt immers de raad de kans om structureel in te grijpen indien klachten systematisch voorkomen.

Ten tweede wordt voorzien in inspraak van de burgers of van doelgroepen, zowel bij de beleidsvoorbereiding, de uitwerking van de dienstverlening als bij de evaluatie. Als een gemeente of stad dit goed aanpakt, kan dit een meerwaarde betekenen voor het gevoerde beleid omdat door samenspraak met burgers en doelgroepen het beleid beter kan worden afgestemd op specifieke noden.

Ook deze vorm van inspraak is in heel wat gemeenten bekend, in de ene al meer formeel dan de andere.

Totaal nieuw is de mogelijkheid voor burgers om voorstellen in te dienen en deze toe te lichten op de raad. Om een toevloed te vermijden heeft het decreet erin voorzien dat het verzoek toch door een zeker deel van de bevolking moet worden gesteund en dat het gemotiveerd moet zijn.

Ten slotte zijn er de verzoekschriften. Met het systeem van de verzoekschriften hebben we in dit Vlaams Parlement al enige ervaring. In ons parlement is de ervaring niet altijd zo positief. Maar omdat we in het OCMW zeer dicht bij de mensen staan, is het wellicht mogelijk dat deze verzoekschriften een geschikter instrument blijken te zijn op lokaal niveau dan op het niveau van de gemeenschappen en de gewesten.

De minister en deze regering hebben geprobeerd een legistiek kader te creëren voor OCMW's en gemeenten, dat uitgaat van dezelfde principes. Door de samenstelling van het OCMW zijn deze twee lokale besturen heel erg met elkaar verweven. Dit decreet bevestigt die samenhang en biedt mogelijkheden tot samenwerking die kunnen leiden tot grotere efficiëntie.

De OCMW-voorzitter zal vanaf 2013 verplicht deel uitmaken van het college van burgemeester en schepenen. Die aanwezigheid is nu facultatief. De verplichting maakt een maximale coördinatie van het beleid van beide entiteiten makkelijker mogelijk. Schaalvoordelen worden mogelijk omdat het ambt van financieel beheerder van het OCMW nu gecombineerd kan worden met het ambt van financieel beheerder van een gemeente.

Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, geachte collega's, dit ontwerp van OCMW-decreet draagt ongetwijfeld bij tot een betere omkadering en een betere organisatie van de werking van het OCMW. Open Vld vindt dit zeer belangrijk. We vinden het ook zeer belangrijk dat dit OCMW-decreet in zeer grote mate wordt afgestemd op het Gemeentedecreet. Onze fractie zal dit OCMW-decreet dan ook niet alleen steunen, maar ook goedkeuren.

Naar aanleiding van het ontwerp van decreet van de aanpassing van het Gemeentedecreet – wat gisteren nog aan bod is gekomen in de commissie voor Binnenlandse Aangelegenheden – zijn er nog een aantal aanpassingen noodzakelijk om de twee ontwerpen van decreet op elkaar af te stemmen. Namens de meerderheid wil ik dan ook een aantal amendementen aankondigen.

De voorzitter: De heer De Loor heeft het woord.

De heer Kurt De Loor: Mevrouw de voorzitter, geachte collega's, mijnheer de minister, ik ben verliefd. Ik ben verliefd op mijn functie van OCMW-voorzitter. Voor elke jonge politicus is een mandaat als OCMW-raadslid een noodzakelijke stap. Het is de beste leer-school om maximaal kennis te maken met onze samenleving en ervaring op te doen die relevant is in elke politieke loopbaan.

Dit nieuwe OCMW-decreet introduceert een reeks belangrijke wijzigingen die een grote invloed hebben op de werking en de organisatie van elk OCMW. Het bevat een nieuwe organieke regelgeving voor de OCMW's in Vlaanderen en het verdiende het dus om doordacht te worden voorbereid.

Sp.a wenste maximaal rekening te houden met de situatie op het terrein. Vandaar dat nauw werd overlegd met mensen uit de praktijk. Hoe hebben we die praktijkervaring verzameld? Onder impuls en onder coördinatie van de heer Jacky Maes werd een bottom-upwerking opgestart. Er werden per provincies overlegondes met onze OCMW-voorzitters georganiseerd. Er was een eerste bijeenkomst in september 2007 en er was een opvolgingsbijeenkomst in februari en maart 2008.

De input van deze voorzittersbijeenkomsten werd meegenomen in de discussies naar aanleiding van het ontwerp van decreet. Dit alles omdat OCMW's, volgens ons, een sterke organisatie en een maximale ondersteuning verdienen.

Wat zijn voor sp.a de aandachtspunten die we terugvinden in het decreet? Vooreerst is het belangrijk dat er een maximale afstemming komt op het Gemeentedecreet. We zijn van oordeel dat synergie de efficiëntie van de dienstverlening en het beleid zal vergroten. Nog belangrijk zijn de vernieuwde administratieve

organisatie, het personeelsbeleid en de samenwerking tussen het OCMW en de gemeente.

Voor de vernieuwde administratieve organisatie wordt een duidelijke functiescheiding georganiseerd tussen enerzijds de secretaris en anderzijds de financieel beheerder. Deze functiescheiding moet leiden tot het verder uitsluiten van mogelijke fraude. Het systeem van interne controle moet erop toezien dat deze functiescheiding ook effectief wordt voltrokken.

Er is nu, zoals ook al door de heer De Meulemeester aangehaald, een scheiding ingevoerd tussen het aangaan van verbintenissen, de controle op de beschikbaarheid en wettelijkheid van kredieten, het verlenen van een visum en de beslissing om te betalen na controle van de wettelijkheid en de regelmatigheid van de verbintenis.

Een volgend punt is het managementteam, dat nu ook in het OCMW-decreet wordt geformaliseerd. Het managementteam moet, net zoals in het Gemeentedecreet wordt aangegeven, zorgen voor de aansturing van de administratie. Het is van belang dat de beleidslijnen die op de raad werden uitgezet, ook daadwerkelijk hun uitwerking krijgen in de administratie. Hieraan wordt op twee manieren gevolg gegeven. Allereerst door het opstellen van een afsprakennota. Daarin wordt geformaliseerd hoe de raad en de administratie zullen samenwerken om de beleidsdoelstellingen te halen en hoe gedelegeerde bevoegdheden uitgeoefend zullen worden. Ten tweede werd ook geopteerd om de OCMW-voorzitter met raadgevende stem deel te laten uitmaken van het managementteam. Deze maatregel verbetert de doorstroming van de beheers- en beleidsinformatie.

Wat betreft personeelsaangelegenheden moet voor sp.a jobzekerheid het uitgangspunt zijn. Vandaar het belang van statutaire betrekkingen. Waarom is dat voor ons zo belangrijk? Het gaat niet om een heilig huisje, maar om onze bezorgdheid voor een goed en eerlijk statuut voor het OCMW-personeel. Er zijn vandaag nog altijd te grote verschillen in de rechten tussen een statutair personeelslid en een niet-statutair personeelslid. Ik verwijs bijvoorbeeld naar de pensioenen.

Het is niet enkel oneerlijk, maar een garantie op een goed pensioen draagt, naast jobzekerheid, ook bij tot de aantrekkelijkheid van de job.

De voorzitter: De heer Peumans heeft het woord.

De heer Jan Peumans: Mijnheer De Loor, ik vind het heel interessant wat u zegt. Het is terecht, maar we zien dat de niet-statutairen de overhand hebben op de statutairen. Dat is een fenomeen dat zich ook bij het gemeentepersoneel voordoet.

De vraag is natuurlijk wie dat gaat betalen. Het is heel leuk om mensen een statutair statuut te geven. Gemeenten

krijgen een flinke subsidie voor de niet-statutairen die ze tewerkstellen. Als men die gaat omzetten in statutairen, zal op een of andere manier de factuur betaald moeten worden, zowel voor de gemeenten als de OCMW's.

Ik denk dat de oplossing die de minister vorige week heeft voorgesteld – het aanvullend pensioen voor de niet-statutairen – de tussenoplossing is die op een of andere manier tot stand moet komen.

De heer Kurt De Loor: Het antwoord is gegeven: de tweede pensioenpijler is heel belangrijk.

Ik wou zeker verwijzen naar de jobzekerheid, om ook de aantrekkelijkheid van een job bij een lokaal bestuur te situeren.

Het is belangrijk voor een lokaal bestuur om de deskundigheid bij de overheid te houden. Vandaag wordt de 'war for talent' met de privésector maar al te vaak verloren. Als lokale besturen gemotiveerd personeel willen blijven vinden, dient er wel degelijk werk van gemaakt te worden.

Sp.a blijft tegenstander van het uitbreiden van interimarbeid bij de overheid in het algemeen, en bij lokale besturen in het bijzonder.

Een interimcontract blijft een onzeker statuut. Uit studies van onder meer professor De Witte van de K.U.Leuven blijkt dat het een onzeker statuut is dat contraproductief werkt voor de werknemer en bijgevolg ook voor de lokale besturen. We moeten personeelsleden van lokale besturen uitzicht geven op jobzekerheid.

Wat betreft de samenwerking tussen OCMW en gemeente moet er een sterk lokaal sociaal beleid gevoerd worden. Een goede coördinatie tussen de gemeente en het OCMW is hiervoor meer dan noodzakelijk. Sterkere samenwerking tussen gemeente en OCMW betekent niet dat de zelfstandigheid of de autonomie van het OCMW in het gedrang komt. Een autonoom OCMW blijft noodzakelijk. Daar is daarnet al uitvoerig over gediscussieerd, maar ik wil dat nog eens benadrukken.

Het beleid in het OCMW – ik verwijs naar de uiteenzetting van de heer Tavernier – loopt minder in de kijker dan dat van de gemeente en leent zich, gezien de politieke en medialuwte waarin het wordt gevoerd, meer tot het voeren van soms delicate sociale thema's en dossiers.

De heer Jef Tavernier: Mevrouw de voorzitter, moeten we geen onderscheid maken tussen het werk van de OCMW-raad en het werk van de OCMW-voorzitter voor wat betreft die luwte?

De heer Kurt De Loor: Daar zal ik niet op antwoorden, mevrouw de voorzitter.

Sp.a gelooft sterk in het principe van het sociaal huis, waarbij efficiënte samenwerking tussen gemeente, OCMW en eventueel derden moet leiden tot een sterk lokaal sociaal beleid. De samenwerking tussen de gemeente en het OCMW, zoals het in het OCMW-decreet is voorzien, past perfect binnen dit kader.

Het is positief dat de OCMW-voorzitter deel uitmaakt van het schepencollege. Dit is vandaag reeds in twee derde van de gemeenten het geval, maar vanaf 2013 is dit een verplichting. Eén beleidsverantwoordelijke voor sociaal beleid lijkt ons een goede optie.

Tussen de gemeente en het OCMW kunnen beheersovereenkomsten worden gesloten over het gemeenschappelijk gebruik van elkaars diensten. In de beheersovereenkomst kan tevens opgenomen worden dat de gemeente en het OCMW voor bepaalde functies een beroep kunnen doen op elkaars personeelsleden. Dit is bijzonder nuttig voor de ondersteunende diensten, zodat de focus van het OCMW kan liggen op zijn sociale doelstelling.

Mijnheer de minister, dit ontwerp van OCMW-decreet vormt samen met het hersteldecreeet op het Gemeentedecreeet, het sluitstuk van de bestuurlijke hervorming voor de lokale besturen. Er werd een mooi parcours afgelegd tijdens deze regeerperiode op het vlak van organisatie van het binnenlands bestuur. Er werd veel vergaderd, gepraat en overlegd, ook en vooral met de mensen uit de praktijk. Dat verdienen de lokale besturen.

In dit parlement wordt aan politiek gedaan met een grote P. In de lokale besturen doet men aan politiek met een kleine p: met beide voeten in de modder, met de rubberen botten aan en graven maar. Het gaat over politiek en beleid voeren dat de mensen dagelijks ervaren, dat hun leven bepaalt en kan veranderen. Vandaar ook het belang van een degelijke organisatorische werking van de lokale besturen in het algemeen en de OCMW's in het bijzonder. Dit ontwerp van decreet moet de OCMW's garanderen een dynamisch en efficiënt beleid te voeren. Daarom zal sp.a dit zeker steunen.

Ik zie de heer Maes net toekomen, de timing is perfect. Ik wens tot slot mijn sp.a-collega Jacky Maes te bedanken, niet alleen voor het mooie werk dat hij leverde naar aanleiding van het OCMW-decreet maar ook voor zijn kritisch en constructief werk binnen onze commissie. Ik kon er gisteren als commissievoorzitter niet bij zijn aangezien mijn griep aan het uitzielen was. Ik heb gisteren dus niet de kans gehad hem daarvoor te bedanken. Jacky, als nieuw parlementariër die hier in 2004 toekwam, heb ik veel van u opgestoken. Ik heb daarnet gezegd dat in de lokale besturen aan politiek wordt gedaan met een kleine p. Daarin herken ik u direct.

Ik bedoel daarmee: met de voeten in de modder, de rubberen laarzen aan, en graven maar. Jacky, bedankt voor alles, en ik wens u het allerbeste. (*Applaus bij de meerderheid en Groen!*)

De voorzitter: De heer Tavernier heeft het woord.

De heer Jef Tavernier: Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, geachte leden, ik heb even moeten bekijken wanneer we dat ontwerp van decreet over de OCMW's hebben besproken. Het is een merkwaardig iets. Het rapport dateert van 11 september. De besprekingen hebben plaatsgevonden op 3, 17 en 24 juni, en op 8 juli. De gewoonte is dat een tekst in de commissie wordt besproken, waarna er wat wordt nagedacht en de tekst wordt besproken en erover wordt gestemd in de plenaire vergadering. Tegen die gewoonte in zei men echter "stop". Dit ontwerp heeft immers onder meer als doel een afstemming te bewerkstelligen op het Gemeentedecreeet, dat we in 2005 hebben goedgekeurd en dat dit parlement ondertussen al vijfmaal heeft aangepast. Er moest niet alleen rekening worden gehouden met dat Gemeentedecreeet, maar ook met de grondige wijziging aan dat decreet. Er werd gesteld dat men toen nog niet goed wist welke vorm dat zou aannemen: in september of oktober zouden we dat te weten komen. Dus: even blokkeren, even temporiseren. Het verslag kwam er op 11 september. Ondertussen is het december en mogen we dit ontwerp van OCMW-decreet nog eens plenair bespreken en erover stemmen.

Ondertussen hebben we die aanpassing aan het Gemeentedecreeet grondig besproken. Zo zijn we. De verslaggever, die ik uiteraard bedank voor zijn verslag, heeft het gehad over boeiende discussies. Dankzij die boeiende discussies hebben we gisteren ook nog een aantal wijzigingen aangebracht aan dat Gemeentedecreeet. Doordat dat Gemeentedecreeet ondertussen alweer is gewijzigd, moeten er echter opnieuw wijzigingen worden aangebracht aan het ontwerp van OCMW-decreet. Zo blijven we bezig. Ik hoop dat het goede wijzigingen zullen zijn. Ik hoop dat het inderdaad zal gaan over het uitbreiden van die verhoging en vervanging wegens palliatief verlof en zorgverlof. Ik hoop dat het zal gaan over die vertegenwoordiging in de commissies. Ik heb er echter nog het raden naar. Ik heb echter de indruk dat we bezig blijven. Ik hoop alleszins dat we hier geen amendementen zullen krijgen om het woord 'dit' door 'dat' te veranderen, 'hier' door 'daar', 'als' door 'wanneer'. Bij een aantal aanpassingen is men immers wat te ver gegaan en te formalistisch geweest. De beide moeten zeker qua structuur en rechtsfiguren op elkaar worden afgestemd, maar dat moet niet zo formalistisch gebeuren dat er sprake is van taalkundige aanpassingen die me de wenkbrauwen doen fronsen. Zo kunnen we bezig blijven.

Uiteraard moeten decreten zoals het Gemeentedecreeet en het OCMW-decreet bepaalde garanties en een

bepaalde structuur inbouwen. Hier wordt voortdurend geschermd met de lokale autonomie. Ik vind die autonomie zeer belangrijk, zeker wat de inhoudelijke werking betreft.

Die inhoudelijke werking wordt beoordeeld bij de verkiezingen. Ik ben een democraat, ik leg me neer bij de uitslag van de verkiezingen. Als ik dat niet zou aankunnen, was ik waarschijnlijk al lang verhuisd. (*Rumoer/Gelach*)

Ik kan me neerleggen bij die manier van werken. Er wordt een meerderheid gevormd en die wordt beoordeeld door de bevolking.

Een decreet moet voor het lokale niveau de structuren vastleggen en de democratische garanties en mechanismen inbouwen. De burger kan zich daarop dan beroepen om naar de rechtbank te stappen, om bezwaar in te dienen enzovoort. Dat onderscheid moeten we maken. De inhoudelijke werking valt onder de lokale autonomie. De structuren moeten duidelijk zijn en voldoende garanties bieden aan de gehele bevolking en aan alle raadsleden. Er mag geen 'flou artistique' bestaan over wat kan en niet kan. Wat in dit ontwerp van decreet gepresenteerd wordt als lokale autonomie, betekent eigenlijk: trekt uw plan. Het heeft niets met autonomie te maken. Ik vind dat dit niet kan en niet gezond is. Het geeft alleen maar aanleiding tot onduidelijkheden.

De visie van de meerderheid op de verhouding tussen en gemeente OCMW blijft onduidelijk. Iedereen is het ermee eens dat we op gemeentelijk vlak naar één geïntegreerd sociaal beleid moeten evolueren. Dat heeft niets te maken met het delen van logistieke diensten of gemeenschappelijk personeel. Dat zijn efficiëntieoverwegingen, daar kunnen afspraken over worden gemaakt. Het sociaal beleid moet in het OCMW geconcentreerd zijn. De integratie van de OCMW-voorzitter in het college is dan ook een goede zaak, op grote voorwaarde echter dat hij ook schepenen van Sociale Zaken is. In Mechelen is de schepenen van Sport voorzitter van het OCMW. Dat klopt niet voor mij. Dat is een aberratie. (*Rumoer*)

Dat is wel de realiteit.

Minister Marino Keulen: Mijnheer Tavernier, u bent hardnekkig. Ik denk net dat men echt kiest voor een goede samenwerking tussen gemeente en OCMW. Het OCMW krijgt zijn volle verantwoordelijkheid, net door de voorzitter te laten zetelen in het zenuwcentrum van de lokale politiek. Hoe men het ook draait of keert, dat is het college van burgemeester en schepenen. Zo wint de voorzitter aan politiek gewicht. Zo zal in bijna 100 procent van de steden en gemeenten één en dezelfde persoon de sociale portefeuille uitoefenen. Als men daar hier of daar een andere mening over heeft, dan is het niet aan ons om daar een kwalitatief oordeel over uit te spreken. Dat is

inderdaad lokale autonomie. Men moet daar niet meewarig over doen. De stad of gemeente zal lokaal tekst en uitleg moeten geven. Als men dat goed organiseert, kan dat perfect werken, en anders loopt het fout. Dat is de verantwoordelijkheid van de lokale overheid.

De voorzitter: De heer Maes heeft het woord.

De heer Jacky Maes: De beste combinatie is die van OCMW-voorzitter en schepenen van Financiën.

De heer Jef Tavernier: En ook van Sociaal Beleid.

Ik sta achter de doelstelling van die integratie van het sociaal beleid. Dat moet niet in 100 procent van de gevallen, maar dan toch in 99 procent. Ik hoop dat er niet te veel andere combinaties voorkomen. Ik hoop dat men dat in 99 procent van de gemeenten poogt te realiseren. Men moet in het OCMW het sociaal beleid echt als corebusiness onafhankelijk gaan beschouwen.

Ik vrees dat dit op het terrein nog niet altijd het geval is.

De heer Joris Van Hauthem: Mevrouw de voorzitter, ik denk niet dat iemand er een probleem mee heeft dat de OCMW-voorzitter ook deel uitmaakt van het schepencollege. Nu was dat nog facultatief, de volgende keer is dat verplicht. Bij de bespreking van het Gemeentedecreet hebben we ook al gezegd dat we daar geen probleem mee hebben.

Mijn vraag is, mijnheer de minister, of het dan niet logisch is om ook het totaal aantal schepenen in het decreet met één te verminderen. Nu komt er één bij, facultatief, maar de volgende keer, vanaf 2013, zal er altijd één schepenen meer zijn dan het maximum bepaald in het decreet. Is het de bedoeling om er tegen 2013 voor te zorgen dat het totaal aantal schepenen ten opzichte van het aantal inwoners niet verhoogt?

Minister Marino Keulen: Wat het aantal uitvoerende mandatarissen betreft, en sommigen creëren daar graag misverstanden rond, zeker in verband met deze integratie: er komt geen enkele bij. Het huidige plafond blijft behouden. Zoals u weet, is in het Gemeentedecreet de mogelijkheid voorzien om wettelijke ondervoorzitters aan te duiden in het OCMW, maar die moeten dan worden gecompenseerd met minder schepenen.

Het debat over de vraag of er vandaag te veel schepenen zijn in de colleges, is een interessant debat en ik vind persoonlijk van wel, maar daarvoor is een breed draagvlak nodig. Het is een debat dat moet worden gevoerd los van deze decreten.

Ik wil hier wel de puntjes op de i zetten. Ik merk hierover soms foute berichten op in bepaalde media. Er komt door deze nieuwe figuur, waarbij de voorzitter

van het OCMW kan toetreden en vanaf 2013 verplicht toetreedt tot het college, in aantal geen enkele uitvoerende mandataris bij.

De heer Kris Van Dijck: Het debat over het aantal uitvoerende mandatarissen is volgens mij een heel ander debat. Ik wil nog één bemerking maken, vooral in verband met de kleine gemeenten. Ik pleit niet voor meer schepenen, maar ik geef één waarschuwing mee voor het geval we het aantal verminderen. De bevoegdheidspakketten zijn in een kleine gemeente dezelfde als in een grote stad. Er worden heel veel deelnames aan avondvergaderingen verwacht van lokale uitvoerende mandatarissen, denken we aan vergaderingen inzake sport, cultuur, jeugd, overlegcomités, bibliotheken, onderwijs, participatieraden en noem maar op. Als die allemaal op de schouders van een paar mensen komen, wil ik nog zien wie over tien jaar nog lokale verantwoordelijkheid wil opnemen. *(Opmerkingen van minister Marino Keulen)*

De heer Jef Tavernier: Dat is inderdaad een afzonderlijk debat. Mijn punt is dat een voorzitter van een OCMW in een schepencollege een goede zaak is voor de integratie, voor het sociale beleid van een gemeente.

Ik heb meer problemen met het feit dat de gemeentesecretaris tegelijkertijd ook OCMW-secretaris kan zijn, zeker in de iets grotere gemeenten. Ook in de structuur is een echt apart hoofd nodig voor de OCMW-administratie en -organisatie. Bovendien geldt een andere benadering dan voor het hoofd van de gemeentelijke administratie, voor de gemeentesecretaris.

Minister Marino Keulen: U moet correct citeren. Het gaat weerom om een oeverloos debat dat we in de commissie al vaak hebben gevoerd. Er staat “kunnen” en dat werkwoord heeft zijn belang. Als men beslist dat dit een aparte figuur moet zijn – en ik denk dat dat haast op alle plaatsen het geval is – dan vormt dat geen enkel probleem, want dit valt onder de lokale autonomie. Ook daarin moeten we consequent zijn. Nu wordt daar een beetje meewarig over gedaan, maar wanneer men op lokaal vlak vindt dat voor de functie van gemeentesecretaris en die van OCMW-secretaris één persoon kan worden aangeduid, dan valt dat onder de lokale verantwoordelijkheid. Men krijgt die kans. Indien men vindt dat het om te veel werk voor één persoon gaat – en daar valt heel veel voor te zeggen – dan laat men de twee functies apart bestaan, dat is geen enkel probleem.

De heer Tom Dehaene: Onder meer tijdens de bespreking van het Gemeentedecreet heb ik hier ook al mijn bezorgdheid over geuit. We hebben een amendement ingediend waarin wordt gevraagd dat in het geval men gebruik wil maken van die optie – want er staat inderdaad “er kan” – twee derde van de OCMW-raad het daarmee eens moet zijn.

Dat is een bijkomende garantie opdat men daar niet snelsnel een beslissing over zou nemen. Ik kan me daarin vinden. Als men daar effectief achter staat, moeten wij vanuit Vlaanderen niet gaan zeggen dat dat niet mag.

Die benodigde tweederde meerderheid is een bijkomende drempel die we hebben ingebouwd, om te verzekeren dat daar goed over wordt nagedacht.

De heer Jef Tavernier: Dat betekent dat die bekommernis toch wel belangrijk is. Ik geef u daar mijn appreciatie over. Het zou mijns inziens gemakkelijker en beter zijn om te zeggen dat het niet kan, maar goed. Er is nu inderdaad een soort waarborg ingebouwd door het amendement, maar eigenlijk vind ik dat onvoldoende.

Dat het gemeentepersoneel in de OCMW-raad kan zitten, zoals het OCMW-personeel in een gemeenteraad kan zitten, houdt mijns inziens gevaren in. Dan is er sprake van vermenging. Dat kan absoluut niet.

Mijnheer de minister, ik lees in het verslag dat u beloofd had om na te kijken in hoeveel gevallen er OCMW-personeelsleden in de gemeenteraad zitten en omgekeerd. Sommigen wilden dat nu absoluut, maar was daar op het terrein wel vraag naar? Dat moeten we eens nagaan, vooral omdat daar op democratisch vlak inhoudelijke vragen bij kunnen worden gesteld. Ik denk dat dit absoluut niet goed is, en ik merk dat onze bedenkingen wel wat ondersteund worden door sommige collega's.

Hoe is de situatie op het terrein? Kunnen we daar gegevens over krijgen?

Minister Marino Keulen: Ik zal u die gegevens bezorgen, we waren dat uit het oog verloren. Daarnaast blijft de vaststelling dat er absoluut geen problemen op het terrein signaleerd zijn.

Er is een plafond van maximaal tweederde. En als iemand als gemeentepersoneelslid wordt gemobiliseerd om voor het OCMW te werken, dan kan die persoon inderdaad niet zetelen in de OCMW-raad. Laat dat duidelijk zijn. Daar speelt ook de deontologie mee. Als dat via een zijdelingse sluipteg toch zou gebeuren, is het aan die mensen om vanuit een deontologische reflex te zeggen dat ze geen deel kunnen uitmaken van hetzij de gemeenteraad, hetzij de OCMW-raad.

De heer Jef Tavernier: Er zijn in dit ontwerp van decreet, in navolging van het Gemeentedecreet, een aantal nieuwe figuren ingebracht. Sommige zijn goed, andere iets minder. Ik geef u die waar ik wat problemen mee heb of waar ik helemaal niet akkoord mee ga. Ik begin met de gedeelde mandaten. Als we in het ontwerp van decreet heel uitdrukkelijk de mogelijkheid inbouwen om dergelijke zaken vast te leggen, zijn we mijns inziens slecht bezig.

Mensen en ideeën kunnen in de loop van zes jaar evolueren. Men belooft nu iemand bij het begin van de legislatuur een bepaalde functie. Stel dat die persoon in de loop van de legislatuur verandert van partij, of dat er binnen bepaalde partijen of kartels breuken ontstaan, is het niet evident om gewoon voort te doen.

Ik geef u een voorbeeld, mijnheer Van Dijck. Men komt lokaal op met een kartel tussen CD&V en N-VA, en men beslist dat iemand uit dat kartel voorzitter wordt, omdat hij of zij op dat moment deel uitmaakt van de meerderheid. Door omstandigheden komt er bijvoorbeeld een splitsing en ontstaat er een andere situatie. Maar op dit vlak kan er niets veranderen, omdat alles gebetonneerd ligt. Ik vrees dat men daar de problemen in het ontwerp van decreet structureel inbakt.

De heer Kris Van Dijck: Mijnheer Tavernier, u gooit de handschoen, ik raap hem op. Laten we eens teruggaan naar het vroegere systeem. Toen werden er ook afspraken gemaakt. Los van de vraag of kartels op nationaal niveau al dan niet blijven bestaan, gaat het hier over lokale engagementen.

Je moet op voorhand weten waaraan je begint. Het is zes jaar lang. Ik heb ook mijn mening over gedeelde mandaten. Maar ik heb liever dat het decreetaal geregeld is dan dat het afhangt van de goodwill van één persoon, misschien drie of vier jaar nadat de afspraak gemaakt is. Dit verankert dat een gegeven woord uitgevoerd wordt, of er wijzigingen zijn in de interne samenwerking of niet. Ik zou overigens de mensen geen eten willen geven die binnen één partij ruzie maken over mandaten.

De heer Jan Verfaillie: Mijnheer Tavernier, het speelt ook in de andere richting. Ik ken gemeenten in Vlaanderen waar drie of vier partijen onder één vlag zijn opgekomen. Naar mijn weten werken ze niet meer zo nauw samen als voordien. Er zijn afspraken gemaakt over mandaten. Het voordeel is dat één bepaalde partij in de oppositie zit, anders was er ongetwijfeld ruzie van gekomen.

De heer Jef Tavernier: Dat weet ik niet. Dat zijn veronderstellingen van u. Door het in te schrijven, bak je de problemen in. Dat is geen goede zaak.

Minister Marino Keulen: We hebben het ingeschreven net omdat er veel ervaringen zijn in grote en kleine steden en gemeenten. We formaliseren het. Ik denk dat daarvoor, ook in uw partij, een draagvlak van 100 procent bestaat bij de lokale mandatarissen. Veel dingen die je statutair bepaalt zijn vooral belangrijk als er ooit onenigheid komt. Als er geen problemen zijn, heb je het niet nodig. Dat is gelukkig zo in de meerderheid van de gevallen. Maar als het misloopt, heb je een duidelijk decreetaal kader om te vermijden dat problemen uitgroeien tot onbestuurbaarheid.

De heer Jacky Maes: Ik wil de voordelen aanhalen. Ik stop één jaar voor het einde. Degene die mij opvolgt, loopt nu al mee met mij en woont vergaderingen bij. Wanneer hij een jaar voor het einde van de legislatuur het mandaat van voorzitter van het OCMW overneemt, is hij voorbereid. Er zijn dus ook voordelen. Die wegen zeker op tegen de eventuele nadelen.

De heer Jef Tavernier: Dat zal de praktijk moeten uitwijzen. Fundamenteel zijn gedeelde mandaten geen goede zaak. Om de zes jaar zijn er verkiezingen. Gelukkig steunt de heer Van Dijck me nog een beetje. Anders zou ik me eenzaam voelen en denken dat ik misschien verkeerd ben. Maar de adviezen van de VVSG waren negatief. Zij zijn zeker geen vragende partij.

De extern verzelfstandigde agentschappen heb je als figuur soms nodig. Je moet er omzichtig mee omspringen. Iedereen weet dat dat soms gebruikt wordt om aparte activiteiten misschien efficiënter te organiseren maar tegelijkertijd om raadsleden van de oppositie iets minder aan bod te laten komen. Ik hoop dat via amendement de samenstelling van de raad van bestuur nu verbeterd wordt. Maar zeker voor OCMW's met een beperkt aantal leden was het gemakkelijk geweest als we hadden ingeschreven dat alle raadsleden van het OCMW ook automatisch in de algemene vergadering van dat extern verzelfstandigd agentschap zouden zitten. De meerderheid heeft dat jammer genoeg niet aanvaard.

We hadden het al over het vast bureau en het OCMW. Als dat facultatief wordt, vrees ik dat de werking van de OCMW-raad niet wordt versterkt, maar dat er bevoegdheden naar de voorzitter of voorzitterster zullen gaan, die dan achteraf eventueel zullen worden bekrachtigd.

Trouwens, zelfs met een verplicht vast bureau kon men veel of weinig samenkomen. Het feit dat er een was met bepaalde bevoegdheden, was belangrijk. Hoe dikwijls men vergaderde, was voor de lokale autonomie. Nu moeten ze zelf bepalen of ze al dan niet een vast bureau willen. Ik denk dat het vast bureau in de praktijk in de meeste gevallen goed werkte, en dus aangegeven was.

Ook over het management hadden we het al. De meerderheid is 180 graden gedraaid. Indien dit zou gesteund zijn door wetenschappelijke analyse, praktijkervaringen en adviezen van mensen die het vanop afstand bekijken, dan zou ik daar nog kunnen inkomen. Ik stel daarentegen vast dat nagenoeg iedereen wil dat het verandert. Er worden zaken vermengd en dat is geen goede zaak. Dat overnemen in het Gemeentedecreet, is de zaken op hun kop zetten.

Ik heb ook vragen bij de strategische meerjarenplanning. Als we het over enkele weken hebben over de

gemeentebegroting, zal ik die vagen opnieuw stellen. 2013 is onaanvaardbaar. Dit zou nu al moeten worden toegepast in pilootprojecten, om voor het einde van de huidige legislatuur van de gemeenten, overal verplicht te worden ingevoerd. Maar neen, het wordt uitgesteld, zodat ook interne auditcommissies worden uitgesteld, terwijl het toezicht wordt verminderd.

Minister Marino Keulen: Pilootbesturen van OCMW's vanaf 2010 en veralgemening in 2013, terwijl de bestaande regelgeving van toepassing blijft, dat is de bedoeling. Er is dus geen vacuüm. De OCMW-besturen opereren met hun financieel beleid en structuur niet in het ijle. Laat daarover geen misverstand bestaan. We doen dit via de weg van de geleidelijkheid. Het is een heel belangrijke operatie, daarom willen we dat doen met pilootbesturen vanaf 2010 om ervoor te zorgen dat we dit bij de start van de volgende legislatuur op volle snelheid kunnen veralgemenen in alle 308 OCMW-besturen.

De heer Jef Tavernier: Mijnheer de minister, u bent te snel om telkens de decreten te veranderen, en u bent te traag met het invoeren van de strategische meerjaren-

planning en de externe auditcommissies. Er staan in dit ontwerp van decreet een aantal goede zaken, maar er zijn te veel mankementen. Om die reden zullen we het niet goedkeuren. (*Applaus bij Groen!*)

De voorzitter: Dames en heren, de andere sprekers over dit ontwerp van decreet zullen deze namiddag aan bod komen.

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De voorzitter: Dames en heren, hiermee zijn we aan het einde gekomen van onze werkzaamheden voor vanmorgen.

We komen om 14 uur opnieuw bijeen om onze agenda verder af te handelen.

De vergadering is gesloten.

– *De vergadering wordt gesloten om 12.15 uur.*